

D 2384 E – 1,50€ – SVIBANJ/MAI 2013 – BR./NR.5 (334)

ŽIVA ZAJEDNICA

lebendige gemeinde

26. BIBEL-OLYMPIADE

Selige Mutter Teresa –
Frau des Glaubens im Jahr des Glaubens

Naslovnica:

Prvo mjesto na Olimpijadi osvojila je IV. ekipa HKM Mainz;
snimio: A. Pogubić

ŽIVA ZAJEDNICA lebendige gemeinde

List hrvatskih katoličkih zajednica u Njemačkoj
Zeitschrift der kroatischen katholischen Gemeinden
in Deutschland
www.zivazajednica.de

60435 Frankfurt am Main
An den Drei Steinen 42d
Tel.: (069) 9540480
Fax: (069) 95404824

E-Mail:
zivazajednica@kroatenseelsorge.de
delegatur@kroatenseelsorge.de

Izdavač/Herausgeber:
Hrvatski dušobrižnički ured
Kroatenseelsorge in Deutschland

Odgovara/Verantwortlich:
Pfr. Ivica Komadina

Glavni urednik/Chefredakteur:
Dr. Adolf Pogubić

Uredništvo/Redaktion:
Pfr. Ivica Komadina, Željka Čolić,
Stjepan Herceg, Kristina Kovačević,
Marija Lovrić-Holenda,
dr. Adolf Pogubić,
Antonia Tomljanović-Brkić,
P. Jozo Župić

Grafička priprema/Layout &
Bildbearbeitung:

Ljubica Marković-Baban

Tisk/Druck:
DENONA d.o.o., Zagreb

Godišnja pretplata s poštarnicom/
Jahresbezugspreis incl. Porto: € 16,-
za ostale evropske zemlje: € 22,-
za prekomorske zemlje: € 35,-

Bankverbindung:
VDD/Kroatenseelsorge in Deutschland
Konto Nr. 6498973
(BLZ: 750 903 00),
bei der LIGA Bank eG
IBAN:
DE0375090300006498973

Zadnja stranica:

Druge mjesto osvojila je II. ekipa
HKŽ Main-Taunus/Hochtaunus (gorje), a treće mjesto V. ekipa HKŽ
Main-Taunus/Hochtaunus (dolje).

26. BIBLIJSKA OLIMPIJADA

EKIPE KOJE SU UŠLE U USMENI KRUG NATJECANJA

Ekipa
HKM Frankfurt

Ekipa
HKM
Rüsselsheim

I. ekipa
HKM
Darmstadt

I. ekipa
HKM
Offenbach

U OVOM BROJU

- INTERVJU: fra Joško Kodžoman

Iseljena Hrvatska
nam je u srcu

str.

6

- 26. BIBLIJSKA OLIMPIJADA

Bl. Majka
Terezija –
žena vjere

str.

8

- GODINA VJERE: dr. Ivan Bodrožić

Zdenac vjere

str.

12

IZ CRKVE U SVIJETU

Kakvu Crkvu želi papa Franjo?

Crkva je pozvana izači iz sebe same i ići na periferije, ne samo geografske, nego i na egzistencijalne.

4

IZ CRKVE U DOMOVINI

U domovini – Za život svijeta

Prošle godine HBK je objavila pastoralne smjernice za apostolat vjernika u Crkvi i društvu u Hrvatskoj „Za život svijeta“. Biskupima je želja da dokument bude što više prihvaćen i inspirativan za svekoliko djelovanje vjernika laika.

5

SVIJET MLADIH/JUGENDWELT

Religiozni, radikalni, pobožni

23

DJEĆJI KUTAK

Svibanjska radost

22

BEITRÄGE IN DEUTSCHER SPRACHE:

Pfr. Ivica Komadina: Eucharistischer Kongress

20 Jahre Renovabis – Pfingstaktion 2013

13-14

Susreti hrvatske katoličke mlađeži u Njemačkoj su dragocjeni i trebalo bi uz nastojanje svih u hrvatskim katoličkim misijama i zajednicama u ovoj zemlji raditi na njihovu dalnjem očuvanju.

Dragocjeni susreti hrvatske mlađeži

Ovih je dana održan jubilarni, četrdeseti po redu susret hrvatske katoličke mlađeži u Njemačkoj, u sklopu kojega je organizirana 26. biblijska olimpijada o temi „Bl. Majka Terezija – žena vjere u Godini vjere“ u Heusenstammu kod Offenbacha, u organizaciji Hrvatskoga dušobrižničkog ureda iz Frankfurta. Na susretu se okupilo više od 700 mladih u pratinji svećenika, pastoralnih suradnika i suradnika, roditelja i prijatelja iz Njemačke, a susret je započeo misnim slavljem. Na 26. biblijskoj olimpijadi sudjelovalo je 38 ekipa iz dvadeset jedne hrvatske katoličke misije i zajednice u Njemačkoj. Nakon pismenog dijela, u drugom - usmјenom dijelu natjecalo se deset ekipa. Ekipa s najvećim osvojenim bodova bila je IV. ekipa Mainz, drugo mjesto pripalo je II. ekipi Main-Taunus/Hochtaunus, dok je treće mjesto osvojila V. ekipa Main-Taunus/Hochtaunus.

Hvale je vrijedan trud koji su uložili sudionici zajedno s osobljem iz hrvatskih katoličkih misija i zajednica, koje ih je pripremalo za olimpijadu. Stoga su svi oni pobjednici jer je najvažnije bilo sudjelovati, okupiti se na jednom takvom radosnom duhovnom susretu. Izražena je želja organizatora da se ubuduće na olimpijadama okupi još veći broj mladih. Kao što je već navedeno, ove je godine tema olimpijade posvećena bl. Majci Tereziji, koja je doista bila žena vjere. Iz ljubavi prema Isusu Kristu i Katoličkoj Crkvi činila je velika djela. Sestre njezina Reda, od kojih su dvije nazoočile olimpijadi, nastavljaju to veliko djelo prepoznavati u svakom, poglavito najslabijem, čovjeku Isusa Krista.

Susreti hrvatske mlađeži u Njemačkoj su dragocjeni i trebalo bi uz nastojanje svih u hrvatskim misijama i zajednicama u ovoj zemlji raditi na njihovu dalnjem očuvanju. **Urednik**

Iz delegatove Poruke

Euharistijski kongres

Unašoj Crkvi su tri od sedam svetih sakramenata sakramenti kršćanske inicijacije: krštenje, krizma i sv. pričest ili Euharistija. Euharistiji pripada povlašteno mjesto. Krajem 19. stoljeća na inicijativu francuske vjernice Emilie Tamisier rodila se ideja za okupljanjem većeg broja vjernika s ciljem posebnog slavlja i čašćenja Euharistije. Ta okupljanja prozvana su euharistijskim kongresima kojima je svrha posvijestiti značenje Euharistije u životu Crkve, produbljivati smisao Euharistije, te javno svjedočiti da je Isus Krist pod prilikama kruha središte Crkve i njezinog poslanja. U Hrvatskoj je, uz više biskupijskih, bilo održano i nekoliko nacionalnih euharistijskih kongresa. Zadnji je započeo u zagrebačkoj katedrali, a završio je 9. rujna 1984. u Mariji Bistrici uz načočnost više od 400.000 vjernika. U Njemačkoj su održana dva međunarodna euharistijska kongresa. 20. je bio od 4. do 8. kolovoza 1909. Tog ljeta završena je gradnja velebnje kolske katedrale.

Kongres i grad Köln uveličao je i sam papa Pio X. hvaleći „stari i časni grad, centar katoličke vjere i života u tom dijelu rajske zemlje“. 37. je bio od 31. srpnja do 7. kolovoza 1960. u Münchenu. Ove godine Köln je opet u središtu vjerničkog života njemačkih katolika jer je od 5. do 9. lipnja domaćin Nacionalnog euharistijskog kongresa. Geslo kongresa je „Gospodine, kome da idemo?“ (Iv 6,68). Kroz pet dana kongres će euharistijskim slavlјima i drugim događajima omogućiti „susret s Kristom i vjernicima međusobno“, kako reče kardinal Joachim Meisner. Vrhunac i završetak kongresa u nedjelju 9. lipnja bit će svećano euharistijsko slavlje s biskupima iz Njemačke i iz inozemstva u 9.30 sati na igralištu FC Kôlna. Vjerujemo da će i hrvatski vjernici, ne samo u tom gradu, nego i u obližnjim gradovima i hrvatskim misijama osjetiti bogatsvo i radost Euharistije, sudjelujući u preobilnoj duhovnoj ponudi Euharistijskog kongresa u Kölnu.

Vaš vlc. Ivica Komadina, delegat

Kakvu Crkvu želi papa Franjo?

Crkva je pozvana izaći iz sebe same i ići na periferije, ne samo geografske, nego i na egzistencijalne periferije.

Prema nekim mišljenjima koja se pozivaju na više svjedočanstava za koje nemamo potvrde, govor kardinala Jorgea Maria Bergoglia izrečen u subotu ujutro 9. ožujka na jednoj od pripremnih kongregacija prije konklava potaknuo kardinale da ga odaberu za Papu. Njegove su riječi ostavile snažan dojam, premda je govorio bez pripremljenog teksta. Kasnije ga je zapisao, na molbu havanskoga nadbiskupa kardinala Jaimea

vom „Prijepis rukopisa što ga je kardinal Jorge Mario Bergoglio predao kardinalu Jaimeu Ortegi, u kojemu je sažet intervent budućega pape Franje na jednoj od općih kongregacija prije konklava na kojima će biti izabran vrhovni poglavar Katoličke Crkve.“

Papa rukom napisao tekst

Potom tekst donosi tri natuknice: Govorilo se o evangelizaciji. Ona je razlog postojanja Crkve je prva na-

Isus govori da stoji na vratima i zove. Očito je da tekst govori o tome da stoji vani i kuca da bi ušao ... No ponekad mislim da Isus može kucati iznutra, da ga pustimo da izade van. Autoreferencijalna Crkva nastoji Isusa Krista zadržati u sebi i ne pušta ga van. 3. Kada je Crkva autoreferencijalna ne shvaćajući to, misli da ima svoje vlastito svjetlo; prestaje biti 'mysterium lunae' a to dovodi do tako teškoga zla kakvo je duhovna svjetovnost (prema de Lubacu, to je najgore zlo koje može pogoditi Crkvu): živjeti da bi jedni druge slavili. Pojednostavljujući; postoje dvije slike Crkve: evangelizacijska Crkva koja izlazi iz sebe; Dei Verbum religiose audiens et fidenter proclamans (Crkva koja po božno sluša i vjerno naviješta Božju Riječ – nap. a.) ili svjetovna Crkva koja živi u sebi samoj, od sebe same, za sebe samu. To bi trebalo dati svjetlo za moguće promjene i reforme koje treba ostvariti za spasenje duša. 4. Razmišljajući o budućem Papi: čovjek koji po razmatranju Isusa Krista i klanjanju Isusu Kristu može pomoći Crkvi da izade iz sebe prema egzistencijalnim periferijama, koji joj može pomoći da bude plodna majka koja živi od 'slatke i utješne radoći evangelizacije'. Rim, 9. ožujka 2013", zapisao je svojom rukom i izrekao kardinal Jorge Mario Bergoglio, danas poglavar Katoličke crkve papa Franjo.

Izvor: www.vtl.hr

Lucasa Ortega y Alamina. On mu je pristupio nakon njegova interventa i pitao ga je li ga napisao, kako bi ga mogao imati za sebe. U tom trenutku kardinal Bergoglio ga nije imao napisana, ali mu je sljedeći dan „s krajnjom delikatnošću“ dao „bilješke napisane vlastitim rukom“ koje je tražio. Kardinal Ortega pitao ga je i smije li ih objaviti, na što je dobio potvrdni odgovor. Svoju je molbu kubanski kardinal ponovio papi Franji i 13. ožujka nakon konklava, nakon što je nadbiskup Buenos Airesa bio izabran za Petrovog nasljednika. Papa mu je to još jednom dopustio. Tako je preslik Papinoga manuskripta – rukopisa i njegov prijepis na španjolski objavljen 26. ožujka na internetskom portalu časopisa Havanske nadbiskupije „Palabra Nueva“.

Na portalu Havanske nadbiskupije nalazi se cijeli tekst kardinala Bergoglia, sada pape Franje pod naslo-

tuknicu. „Slatka i utješna radość evangelizacji“ (Pavao VI), je druga, dok je treća: „Sam je Isus Krist koji nas pozove iznutra.“ Nakon toga redom slijede četiri točke interventa tada kardinala Bergoglija: „1. Evangelizacija pretpostavlja apostolski žar. Evangelizacija u Crkvi pretpostavlja 'parresiu' izlaska iz sebe same. Crkva je pozvana izaći iz sebe same i ići na periferije, ne samo geografske, nego također na egzistencijalne periferije: one otajstva grijeha, patnje, nepravde, one neznanja i odsutnosti vjere, one misli, one svake bijede. 2. Kada Crkva ne izlazi iz sebe same da bi evangelizirala postaje autoreferencijalna (usredotočena na sebe, nap. a.) i razboli se (pomislimo samo na ženu koja je usredotočena na sebe samu iz evanđelja). Zla koja prolaskom vremena pogadaju crkvene ustanove kojih imaju u autoreferencijalnosti, vrsti teološkog narcizma. U Otkrivenju

Duhovna svjetovnost i otajstvo mjeseca

Neka su razmišljanja iz toga rukopisa vidljiva i iz prvih obraćanja i homilija pape Franje koji upozorava da je „najveće zlo za Crkvu“ zapravo „duhovna svjetovnost“, kao i poziv Crkvi da „izade iz sebe“ i evangelizira „egzistencijalne, ne samo geografske periferije“. Sam je Papa zapisao kako izraz „duhovna svjetovnost“ preuzima od isusovca Henrika De Lubaca, jednoga od najvećih teologa 20. stoljeća, kojega je blaženi papa Ivan Pavao II. kreirao kardinalom. U svome djelu „Meditacije o Crkvi“ De Lubac je duhovnu svjetovnost nazvao

Nastavak na str. 24

U domovini – Za život svijeta

Prošle godine HBK je objavila pastoralne smjernice za apostolat vjernika u Crkvi i društvu u Hrvatskoj „Za život svijeta“. Biskupima je želja da dokument bude što više prihvaćen i inspirativan za svekoliko djelovanje vjernika laika.

Nakon redovnog zasjedanja Hrvatske biskupske konferencije u sjedištu HBK u Zagrebu o temama su govorili predsjednik Odборa za medije HBK riječki nadbiskup Ivan Devčić, predsjednik Vijeća HBK za život i obitelj krčki biskup Valter Župan i predsjednik Vijeća za kler HBK bjelovarsko-križevački biskup Vjekoslav Huzjak. Nadbiskup Devčić istaknuo je kako je jedna od tema zasjedanja bila sudjelovanje vjernika laika u životu i poslanju Crkve. U tom kontekstu napomenuo je kako je HBK prošle godine izdala dokument „Za život svijeta“. Biskupima je želja da taj dokument bude što više prihvaćen i inspirativan za djelovanje i uključivanje vjernika laika kako u unutarnji život Crkve, tako i u smislu poslanja i prisutnosti Crkve u svijetu. O proglašenju blaženim služe Božjega Miroslava Bulešića u pulskoj Areni govorio je biskup Huzjak. Riječ je o svećeniku koji je stradao kao žrtva komunističkog progona, te je kao takav jedan od onih svjedoka teškog vremena nakon Drugoga svjetskog rata u kojem je Crkva živjela i svjedočila vrijednosti za koje se zalagala i uz koje je ostala čvrsto stajati. O odluci Visokoga upravnoga suda o povratku samostana Dajla iz državnih u crkvene ruke, nadbiskup Devčić je kazao: „To je pitanje striktno Porečke i pulske biskupije, odnosno župe Dajla i opatije Praglia u Italiji, kao i Svetе Stolice koja se u to uključila kada se biskupija, odnosno župa s jedne strane i opatija Praglia nisu mogle dogovoriti.“

Prva nacionalna konferencije o pastoralu mlađih u Bosni i Hercegovini održana je od 12. do 14. travnja u Sarajevu. Donesen je Proglas, koji su na završnom plenumu usvojili svi sudionici. U njemu između ostaloga stoji: „Izražavamo svoju odanost Katoličkoj Crkvi i hrvatskom narodu iz kojeg smo ponikli kao i spremnost osobno živjeti i u pastoralu mlađih provoditi bitne sastavnice crkvenog djelovanja: liturgiju, martiriju, dijakoniju i koinoniju.“ Nadalje, stoji u Proglasu, kako će mlađi služit Bogu i ljudima u istinskoj i pravoj ljubavi.

Na inicijativu mons. Mate Uzinića, predsjednika Vijeća Hrvatske biskupske konferencije za Ustanove posvećenog života i Družbe apostolskog života, u sjedištu HBK u Zagrebu održan je 13. travnja prvi godišnji susret Vijeća.

Apostolski nuncij u Republici Hrvatskoj nadbiskup Alessandro D'Errico primio je 11. travnja u Apostolskoj nunciaturi u Zagrebu predstojni-

redovitom godišnjem susretu, osim po-moćnog biskupa vrhbosanskog Pere Sudara, sudjelovalo je više od 200 dijecezanskih i redovničkih svećenika koji djeluju na području Vrhbosanske nadbiskupije među kojima i provincial Franjevačke provincije Bosne Srebrenre fra Lovro Gavran. Susret je počeo zajedničkim misnim slavljem koje je u sjemenišnoj crkvi Sv. Ćirila i Metoda predstavio kardinal Puljić. Na skupu je župni vikar iz Medugorja i glavni urednik Hercegovine franciscane dr. fra Tomislav Pervan održao izlaganje „Prikaz života i djela pape Benedikta XVI.“ Potom je kancelar Vrhbosanske nadbiskupije preč. Ilija Orkić izvijestio o radu kancelarije te podsjetio na statističke podatke u Vrhboskoj nadbiskupiji. O ekonomskim pitanjima svećenike je upoznao nadbiskupijski ekonom mons. Luka Kesedžić. Generalni tajnik Prve nadbiskupijske sinode dr. Mario Bernadić svoj kratki prikaz započeo je molitvom skraćene verzije molitve za Sinodu i zamolio da svaki dekanat izabere po jednog svećenika koji bi zajedno s dekanom bio koordinator u vezi s Sinodom. Izrada statuta Sinode je u završnoj fazi te će vrlo skoro izići i prvi broj biltena.

cu Državnog ureda za Hrivate izvan Republike Hrvatske Dariju Krstičević.

Projekt „Digitalno snimanje hrvatske mariološke baštine“ predstavljen je 11. travnja u dvorani Knjižnice Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Zagrebu. Nazočne su pozdravili predsjednik HAZU akad. Zvonko Kusić i sisački biskup dr. Vlado Košić, predsjednik Mariološkog instituta KBF-a iz Zagreba. Predavanja su održali akad. Josip Bratulić i voditeljica projekta dr. Hrvojka Mihanović-Salopek.

Nadbiskupijski i metropolijanski susreti

U Vrhbosanskom bogoslovnom sjemeništu u Sarajevu održan je 10. travnja XIX. sabor svećenika Vrhbosanske nadbiskupije na čelu s nadbiskupom metropolitom vrhbosanskim kardinalom Vinkom Puljićem. Na tom

Za proglašenje Bulešića blaženim

Sabor biskupa Riječke metropolije održan je u biskupskom ordinarijatu u Gospicu. Pod predsjedanjem riječkog nadbiskupa i metropolita Ivana Devčića na saboru su sudjelovali krčki biskup Valter Župan, porečki i pulski biskup Dražen Kutleša, domaćin gospicko-senjski biskup dr. Mile Bogović i umirovljeni porečki i pulski biskup Ivan Milovan. Raspravljalo se o temama zajedničkima za metropoliju, s težištem na metropolijском dočašću u Pulu koje će se organizirati 28. rujna u povodu proglašenja mučenikom Miroslava Bulešića. Godišnji susret bogoslova franjevaca konventualaca srednje Europe održan je od 2. do 6. travnja u Cresu i Zagrebu.

A.O.

RAZGOVOR S FRA JOŠKOM KODŽOMANOM, PROVINCIJALOM FRANJEVAČKE PROVINCije PRESVETOG OTKUPITELJA SA SJEDIŠTEM U SPLITU

Iseljena Hrvatska nam je u srcu

Žz: Oče Provincijale, hoćete li se na početku predstaviti našim čitateljima?

Fra Joško Kodžoman: Učinit ću to s osobitim zadovoljstvom. Naime i samog bil sebe ubrojio među vjerne čitatelje Vašeg lista, koji nam svojim redovitim izvještajima već desetljećima omogućuje uvid u njemačke crkveno-društvene prilike, ali nam jednako tako oslikava i situaciju, odnosno, raspoloženje među našim hrvatskim katoličkim vjernicima u SR Njemačkoj. Za svećenika na naslov Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja zaređen sam prije 15 godina. Od tada sam u Provinciji obnašao službe pomoćnika odgojitelja u našem Franjevačkom sjemeništu u Sinju u dva navrata, a nakon završenog drugog dodiplomskega studija njemačkog jezika i filozofije na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, od 2004. godine do kraja školske godine 2012./13. i mog izbora za službu Provincijala, radio sam kao nastavnik njemačkog jezika na Franjevačkoj klasičnoj gimnaziji u Sinju s pravom javnosti. Kroz to posljednje razdoblje moga rada na Gimnaziji, posebno mi je bilo dragoo vidjeti da smo imali više učenika i učenica, koji su odrastali u zemljama njemačkog govornog područja, a koji su se, po završetku osnovnog školovanja u tim zemljama, vraćali u Domovinu, gdje bi završivši program Gimnazije, uspješno upisivali različite studije, te tako stvarali odluke da trajno ostanu u Hrvatskoj i da u njoj ostvaruju svoje životne ciljeve i ideale. Eto poticaja i drugima!

Izrazita pastoralna usmjerenošć Provincije

Žz: Veliki broj franjevac Vaše Provincije već su više desetljeća aktivni u hrvatskom dušobrižništvu u Njemačkoj. Hoće li i buduće to djelovanje ostati među prioritetima Vaše provincije?

Fra Joško Kodžoman: Prije nego odgovorim na Vaše pitanje, želio bih istaknuti da su članovi naše Provincije pastoralno angažirani u čak šest do-

movinskih (nad)biskupija. To dokazuje izrazitu pastoralnu usmjerenošć naše franjevačke Provincije, pa stoga ne iznenadjuje ni činjenica da su naši članovi već više desetljeća aktivni u hrvatskom dušobrižništvu u Njemačkoj. Naravno, da u Upravi Provincije trenutno razmišljamo samo o tome kako zadržati ili unaprijediti plodnu dugogodišnju praksu i uspješan rad naših dušobrižnika. Iseljena Hrvatska nam je i danas živo prisutna u srcu, kao što je to bilo i na početku u davnim 60-tim i 70-tim godinama prošlog stoljeća, kada su se uz svesrdnu pomoć tamošnjih mjesnih crkava i angažman članova Provincije uglavnom formirale brojne hrvatske misije, kulturni i dr. centri, s ciljem očuvanja i razvijanja našeg jezičnog, vjerskog, nacionalnog i kulturnog hrvatskog identiteta. Smatram da je velika većina naših dušobrižnika, kroz protekla desetljeća kontinuiranog rada s

hrvatskim iseljenicima u Njemačkoj, u potpunosti opravdala očekivanja kako iseljene, tako i domovinske Crkve, sačuvavši duhovnu povezanost iseljene i domovinske Hrvatske, a jednako tako i osnovu za sadašnju ili buduću gospodarsku suradnju, koju svi skupa još prijelekujemo.

Žz: Hrvatsko dušobrižništvo u Njemačkoj, a i u svijetu djeluje u promijenjenim okolnostima. Kako uspješno odgovoriti na te izazove?

Fra Joško Kodžoman: I na zadnjem godišnjem skupu naših dušobrižnika, koji žive i rade u Njemačkoj, a koji se dogodio u veljači ove godine u Schmerlenbachu, istaknut je problem promijenjenog društvenog i crkvenog konteksta. S jedne strane stvaranje široke europske gospodarske, kulturne i multinacionalne asocijacije, rezultiralo je kod mnogih naših ljudi promjenom svijesti, mentaliteta, starih

životnih navika i konačno napuštanjem tradicionalnih obrazaca ponašanja. Jednako tako, ono što nagriza opstojnost hrvatskih katoličkih misija, svakako je i društveno prenaglašavanje materialističkih vrijednosti u visokorazvijenoj sredini, kakva je Njemačka. U želji za materijalnim probitkom, čovjek je spreman ući u mnoge kompromise s vlastitim životnim načelima i vrijednostima. S druge pak strane, bilo bi se dovoljno sjetiti teškoća s kojima se iseljena Hrvatska suočava u početcima svoga integriranja u njemačko društvo, jezičnih barijera ali i entuzijazma, koji je bio za naš hrvatski narod i njegove dušobrižnike karakterističan, i zahvaljujući kojem smo se izborili u njemačkim mjesnim crkvama i u društvu općenito za priznanje i podršku. Drugi očito moraju vidjeti koliko nam je stalo do nas samih, do našeg zajedništva i očuvanja sveukupnog identiteta, kako bismo u njihovim očima predstavljali nešto značajno i vrijedno. Osim toga, za uspješan sadašnji i budući rad hrvatskih katoličkih misija u Njemačkoj, ne bismo smjeli podcijeniti ni procese crkvenog restrukturiranja i preustroja, koji se događaju širom Njemačke. Hrvatske katoličke misije, kroz svoj dosadašnji rad, upravo su kod naših vjernika razvijale zdravi eklezijalni duh i nisu pridonosile getoiziranju. Unutrašnji crkveni problemi u Njemačkoj, čini mi se, puno su kompleksniji da bi se uspješno riješili samo asimilacijom stranih misija.

Pomanjkanje duhovnih zvanja

Žz: I domovinska Crkva, a vjerujem i Provincija kojoj ste na čelu, suočava se s problemom pomanjkanja duhovnih zvanja. Kako se to odražava na cijelokupno djelovanje Vaše Provincije, pa i na djelovanje u hrvatskom dušobrižništvu u Njemačkoj?

Fra Joško Kodžoman: Doista, posljednjih godina i sami kao Zajednica osjećamo problem pomanjkanja novih duhovnih zvanja, što ima za posljedicu i osjetno smanjenje mogućnosti adekvatnog raspoređivanja osoblja. Ako se tome pridoda problem velikog broja članova Provinci-

je, koji su u visokoj životnoj dobi, onda taj problem s personalom postaje i još izraženiji. No i unatoč takvim problemima, upravo zahvaljujući pozitivnosti ljudi, koji su na dispoziciji, i njihovom osjećaju odgovornosti za duše, odnosno, volji za prevladavanjem trenutačnih kriza, naš brod i dalje sigurno plovi debelim morem na pučini. Kako bilo, problem novih redovničko-svećeničkih zvanja shvaćamo ozbiljno, te u tom smislu poduzimamo potrebne mjere, kako bismo svećeništvo, odnosno, redovništvo kao poziv još više promovirali, a jednakotako koristimo i sve mogućnosti javnih nastupa, pokušavajući senzibilizirati vjerničku javnost da bude suodgovorna u brizi za nova duhovna zvanja. Naše bi katoličke obitelji trebale ostati otvorene za mogućnost da se i iz njih rode nova duhovna zvanja. Svi, konačno, želimo dobre, sposobne, duhovne, mlade dušobrižnike, a njih može iznjedriti samo živa vjera i ujedinjena molitva svih vjernika.

Hrvatske katoličke misije, kroz svoj dosadašnji rad, upravo su kod naših vjernika razvijale zdravi eklezijalni duh i nisu pridonosile getoiziranju. Unutrašnji crkveni problemi u Njemačkoj, čini mi se, puno su kompleksniji da bi se uspješno riješili samo asimilacijom stranih misija.

Žz: Koje su poteškoće s kojima se suočava Vaša Provincija kad je u pitanju djelovanje u hrvatskim katoličkim misijama i zajednicama u Njemačkoj?

Fra Joško Kodžoman: Jedan od problema je već spomenuti problem raspoloživog osoblja. Sve ostale poteškoće, koje se tiču naše efikasnosti u radu na povjerenim nam misijama, mogu biti posljedica, ili nedovoljne spremnosti pojedinaca da se usavršavaju na osobnoj duhovnoj i profesionalnoj razini, ili posljedica pomanjkanja pastoralne motivacije. Stoga sam u posljednjem broju službenog provincijskog glasila Vjesnik potaknuo svu braću, koja djeluju u inozemnoj pastvi u Njemačkoj, i istaknuo potrebu jačanja i razvijanja osobne franjevačke duhovnosti i stjecanja jezične kompetencije, koja je nerijetko za mnoge izvor životne i profesionalne frustracije. Jednako tako, istaknuo

sam da budućnost naših katoličkih misija u Njemačkoj ne ovisi samo o vanjskim čimbenicima i procesima crkvenog preustroja, već prije svega o našoj sposobnosti da odgovorimo na nove zahtjeve vremena i da kompetentno u stranoj sredini možemo vršiti svoje dušobrižničke poslove, odnosno, da možemo biti ravnopravni sugovornici u svim nadležnim crkvenim i civilnim strukturama.

Razvijanje konstruktivne suradnje

Žz: Kako ocenjujete suradnju Vaše Provincije i Hrvatskoga dušobrižničkog ureda iz Frankfurt-a?

Fra Joško Kodžoman: Iz moga do sadašnjeg iskustva tu bih suradnju ocijenio zadovoljavajućom. Do sada, na žalost, još uvjek nisam imao čast i priliku osobno upoznati cijeli tim Hrvatskoga dušobrižničkog ureda iz Frankfurt-a. Osobno sam se susreo s delegatom vlč. Ivicom Komadinom i stečao dojam da u njemu osobno i u Uredu, kojeg vodi i predstavlja, imamo ljudе koji su nam u svakom trenutku spremni pomoći, koji su otvoreni za suradnju i to je ono što me veseli i ohrađuje.

Žz: Hrvatske misije i zajednice u Njemačkoj su sastavni dio njemačkih biskupija. Na koje se načine ostvaruje suradnja Vaše Provincije s predstavnicima njemačke Crkve?

Fra Joško Kodžoman: Do sada sam imao vrlo konstruktivnu suradnju s predstvincima njemačke Crkve. U više navrata, kroz osobne susrete u raznim njemačkim biskupijama, naišao sam na iskrenu dobrodošlicu i svaki put imao osjećaj da nas predstavnici Crkve u Njemačkoj, kao Zajednicu, uvažavaju. To mi je za sada dovoljno i to me osobno, a i moju redovničku subraću, još više obvezuje da opravdamo i njihova očekivanja i povjerenje koje nam velikodušno iskažuju. Sigurno da će u budućnosti nastojati iskoristiti i svoje aktivno poznavanje njemačkog jezika, kako bih našu suradnju i kroz konkretnе projekte još više unaprijedio. Kao sin oca, koji je više desetljeća proveo radeći u Njemačkoj, mislim da sam pozitivno percipirao važne elemente i principe njemačke svijesti i radne etike, i sve mi to može biti od pomoći u odnosima s njemačkim crkvenim predstavnici.

Nastavak na str. 20

HEUSENSTAMM KOD OFFENBACHA NA MAJNI

Održana 26. biblijska olimpijada

Ekipa s najviše osvojenih bodova bila je IV. ekipa Mainz, koja je osvojila prvo mjesto – zlatne medalje i 500 eura. II. ekipa Main-Taunus/Hochtaunus osvojila je drugo mjesto – srebrne medalje i 350 eura, dok je treće mjesto – brončane medalje i 200 eura osvojila V. ekipa Main-Taunus/Hochtaunus.

Jubilarni, četrdeseti susret hrvatske katoličke mladeži iz Njemačke, u sklopu kojega je u subotu 20. travnja održana 26. biblijska olimpijada o temi „Bl. Majka Terezija — žena vjere u Godini vjere“ u Kulturnom i sport-

„Danas je po 40. puta hrvatska katolička mladež na jednome mjestu. Jubilarni je to i simbolični broj 40. Kao 40 godina izlaska Izraela na slobodu kroz pustinju, i mi smo na putu za raj, u vječnost. I naš narod je još na putu

nostavnošću i ljubavi prema siromašnima osvaja svijet), tu je Crkval i ti si Sv. krštenjem postao dio te Istine! Mi živimo i radimo razbacani u tuđini. Naš je dom ostao tamo gdje sunce izlazi. Gdje god da si se rodio i gdje da

Misno slavlje predvodio je vlč. Vinko Puljić iz Siegena uz koncelebraciju 13 svećenika

skom centru „Martinsee“ u Heusenstammu kod Offenbacha, i ovoga puta uspješno ostvaren u organizaciji Hrvatskog dušobrižničkog ureda iz Frankfurta na Majni. Susret, na kojem se okupilo više od 700 mladih u pratnji svećenika, pastoralnih suradnika i suradnika, roditelja i prijatelja iz Njemačke, započeo je u dvorani toga centra svećanim misnim slavljem koje je predvodio voditelj Hrvatske katoličke misije Siegen vlč. Vinko Puljić u suslavljaju s delegatom za hrvatsku pastvu u Njemačkoj vlč. Ivicom Komadinom i dvanaestoricom redovničkih i biskupijskih svećenika, koji djeluju u hrvatskim misijama u Njemačkoj. Sve je na početku pozdravio delegat vlč. Komadina zahvalivši okupljenima na oduzivu. Vlč. Puljić je u uvodu istaknuo:

izlaska. Podijelimo radost zajedništva, podijelimo radost Isusove ljubavi među nama.“

Vlč. Puljić je u propovijedi istaknuo: „Vi ste dragi mladi, puno naučili o bl. Majci Tereziji, što ćete u natjecanju i pokazati. Što treba nakon toga? Ići u novi dan od Boga darovan, ići u život i činiti ono što smo čuli i naučili. Činiti djela ljubavlji. Činiti dobro! Vjera bez djela je mrtva! Ljubav nije virtualna stvar! Ljubav je konkretna! Bog je konkretan! Moj Isus je povijesna osoba, rodila ga mama Marija, kao što je tebe rodila tvoja majka, a On je prošao svijetom čineći dobro. Eto što nam je činiti: Tamo gdje je Marija Majka Isusova, tamo gdje je Euharistija (živi Isus), tamo gdje je Papa (sada papa Franjo, papa koji jed-

živiš, u sebi nosiš gene i krv svoje majke i oca, svoju Domovinu. Molite Božu na svom materinskom hrvatskom jeziku! U obitelji, doma među sobom, govorite hrvatski i čitajte o bogatoj kulturi i povijesti našega naroda, koji je 14 stoljeća vjeran Bogu i Katoličkoj Crkvi. Sutra je nedjelja Dobrog Pastira! Važna je molitva za duhovna zvanja! Dragi mladi, vi ste naša radost, snaga, budućnost i ljubav! Molimo vas ostanite svoji i Božji! Ne dajete da vas iskvare ovaj svijet koji se oslanja samo na nesigurni materializam i prazni hedonizam, prazno uživanje. Ne kročite prazni bez smisla, bez Boža, bez ljubavi. Ostanite bogati Bogom! Budite misionari poput Majke Terezije, koja je životom, molitvom i dobrim, konkretnim djelima naviještala

Isusa – Raspetu i Uskrsu Ljubav. Budite vizacionari i misionari, mladi katolici Hrvati, Božja djeca, djeca vjere i dječa ljubavi. Samo radosno i hrabro naprijed s Isusom u srcu i dobrim djelima u rukama."

Slijedila je isповijest vjere Hrvata katolika, a moljena je i molitva za duhovna zvanja pok. kardinala Franje Kuharića. Misno slavlje uveličala je pjesmom i sviranjem skupina mladih „IHS“ iz HKM Siegen predvodena vlč. Puljićem.

Drugi dio susreta započeo je hrvatskom himnom. U prigodnoj riječi generalni konzul Generalnog konzulata R. Hrvatske iz Frankfurta Josip Špoljarić je izrazio radost zbog tako

Sestre Majke Terezije s. M. Josita i s. M. Klara s hrvatskim generalnim konzulom Josipom Špoljarićem

Program Olimpijade vodio je dr. Adolf Pogrebic

velikog broja mladih, kojima je zaželio dobar rezultat na Olimpijadi. „Vi ste ovdje u Njemačkoj dobro prihvaćena zajednica, a to zahvaljujući tome što ste vrijedni, što vas se prepoznaje kao kvalitetne ljudi. Svaki napor, koji ste uložili, osobito za ovu Olimpi-

jadu, hvale je vrijedan. Sigurno će vam to iskustvo u životu pomoći. Vjerujem da će vam bl. Majka Terezija biti u životu uzor i nadahnucé.“

Misnom slavlju prihvabile su i dvije sestre Majke Terezije – misionarke ljubavi iz Frankfurt-a s. M. Josita Chemalla, koja je djelovala i u Hrvatskoj četiri godine, i s. M. Klara, koja je okupljenima uputila prigodnu riječ: „Raduje nas što ste za temu svoje Olimpijade izabrali upravo život i djelo bl.

Majke Terezije u Godini vjere. Idimo i mi u svijet i poput Majke Terezije i susrećimo Isusa u svakom čovjeku!“

Pastoralna suradnica iz HKM Kempen prof. Marica-Maja Zovko krasnoslovila je svoju pjesmu posvećenu bl. Majci Tereziji, koju je napi-

sala 1997. godine, kada je Blaženica preminula te je posvjedočila što ju je na to potaklo. Delegat vlč. Komadina pročitao je prigodno slovo, koje uputio ravnatelj dušobrižništva za Hrvate u inozemstvu fra Josip Bebić u kojem između ostalog stoji: „Radosna vas srca sve pozdravljam upućujući vam riječi hvale i potpore za ovaj vrijedan susret i radostan dodatak u kojem sudjelujete. Od iznimne je važnosti za cijelu Katoličku Crkvu u domovini i u svijetu da baš vi mladi, a osobito u ovoj Godini vjere, u zajedništvu svjedočite vjeru i promičete svoj osobni kulturni i katolički identitet. Među vama će na kraju Olimpijade biti proglašeni i pobjednici, no nek vas uvijek prati misao da ste u Kristovim očima po svojoj dobroti zapravo svи pobjednici“, napisao je ravnatelj o. Bebić prenoseći okupljenima pozdrave i predsjednika Vijeća HBK i BK BiH za hrvatsku inozemnu pastvu mons. Pere Sudara. Olimpijadu je potom uz prigodnu riječ orvorio delegat

Okupilo se više od 700 sudionika iz cijele Njemačke

HEUSENSTAMM KOD OFFENBACHA NA MAJNI

Održana 26. biblijska olimpijada

► vlč. Komadina, koji je svima želio puno uspjeha. Mr. Tvrko Beus, vjeročitelj u Hotelijersko-turističkoj školi u Zagrebu, bio je autor pitanja za Olimpijadu te predsjednik prosudbene komisije. U komisiji su još bili prof. Marica-Maja Zovko iz HKM Kempten i Magdalena Ferencina iz HKM Mannheim. Zapisničarka je bila Mirjana Kaloci iz Frankfurta. Kroz Olimpijadu je vodio dr. Adolf Polegubić, urednik „Žive zajednice“, koji je u organizaciji i pripremi Olimpijade sudjelovao zajedno djelatnicama Hrvatskoga dušobrižničkog ureda iz Frankfurta Romanom Kašaj, Ljubicom Marković-Baban i Antonijom Tomljanović-Brkić.

Na olimpijadi je sudjelovalo 38 ekipa iz dvadeset jedne hrvatske katoličke misije i zajednice u Njemačkoj. I to iz Augsburga (1), Bielefelda (1), Darmstadt-a (3), Düsseldorfa (2), Ennepetal-Lüdenscheida (1), Frankfurta (1), Geislingen-a (1),

Misno slavlje uveličala je pjesmom i glazbom skupina mladih „IHS“ iz Siegena

Göttingena (1), Hagen-a (1), Kassela (2), Kölna (2), Ludwigshafena (1), Main-Taunus/Hochtaunusa (5), Mainza (4), Mittelbadena (3), München-a (1), Offenbacha (2), Rosenheima (2),

Rüsselsheima (1), Ulm-Ehingena (1) i Wiesbadena (2). Sve su ekipе prisupile pismenom dijelu natjecanja. Članovi ekipa (njih pet) odgovarali su na deset različitih pitanja. Bodovi svih

U pismenom dijelu natjecanja sudjelovalo je 38 ekipa iz dvadeset jedne misije i zajednice

Na kraju je za sve organiziran zabavni program

Olimpijadu je svećano otvorio delegat vlč. Ivica Komadina

Članovi prosudbene komisije: mr. Tvrko Beus (predsjednik), Magdalena Ferenciná (lijevo) član i prof. Marica-Maja Zovko (desno) član

Vlč. Puljić za vrijeme propovijedi

članova ekipa su se na kraju zbrajali, pa je deset ekipa s najviše osvojenih bodova na pismenom dijelu natjecanja išlo u drugi – usmeni dio natjecanja. Članovi ekipa, koje su ušle u usmeni krug natjecanja, izabrali su predstavnika, koji ih je predstavljao u tom dijelu natjecanja. Predstavnici ekipa u usmenom dijelu odgovarali su na pitanja podjeljena u četiri jacosne skupine. Tako su se u drugom – usmenom dijelu natjecale: I. ekipa Main-Taunus/Hochtaunus, V. ekipa Main-Taunus/Hochtaunus, II. ekipa Main-Taunus/Hochtaunus, IV. ekipa Mainz, II. ekipa Offenbach, Rüsselsheim, I. ekipa Darmstadt, III. ekipa Mainz, I. ekipa Offenbach i Frankfurt.

Ekipa s najviše osvojenih bodova bila je IV. ekipa Mainz, koja je osvo-

jila prvo mjesto – zlatne medalje i 500 eura. II. ekipa Main-Taunus/Hochtaunus osvojila je drugo mjesto – srebrne medalje i 350 eura, dok je treće mjesto – brončane medalje i 200 eura osvojila V. ekipa Main-Taunus/Hochtaunus. Sve su misije i zajednice, iz kojih su se natjecale ekipе na Olimpijadi doobile spomenice. Spomenice su dobili i mr. Tvrko Beus i vlč. Vinko Puljić. Nakon zajedničkog fotografiranja uslijedio je zabavni program, u kojem je nastupila tamburaška skupina „Plavi Dunav“.

U prvoplasiranoj IV. ekipi Mainz bili su: Ivana Dodig, Anabela Jelić, Manuela Petrović, Marija Malenica i Ivana Radoš.

U drugoplasiranoj II. ekipi Main-Taunus/Hochtaunus bili su: Marko Dadić, Nikola Buljan, Kristina Antić, Patricija Bašić i Anela Bašić.

U tečeplasiranoj V. ekipi Main-Taunus/Hochtaunus bili su: Antonia Baotić, Luka Juko, Marko Juko, Luka Baotić i Leonardo Matić.

Tekst i snimke: Adolf Polegubić

Piše:
dr. Ivan
Bodrožić

Zdenac vjere

Čovjek po vjeri u Krista otkriva svoj iskonski poziv i poslanje, to jest smisao svoga života i srca.

Ma koliko čovjek naše zapadne civilizacije ne bio spreman prihvati činjenicu da živi u pustinji, jer svoja uvjerenja temelji na izvanjskom dojmu i osjećaju, ipak mi koji vjerujemo ne bismo smjeli propustiti to uočiti. Svuda oko nas uočavamo tragove pustinje i jasne naznake pustoši duha. Ako gledamo iz perspektive gospodarstva i tehnologije, otkrit ćemo društvo velikog bogatstva, moći i mogućnosti. Ali ako otkrijemo da je to samo veliki paravan iza kojeg se skriva stvarno stanje čovjeka i društva, te ako otklonimo taj paravan, pronaći ćemo ogoljenog čovjeka. Kad se otriježnimo od opijenosti tehničkim napretkom, nekada gotovo nezamislivim, ipak otkrivamo da se ljudi ne mogu pohvaliti ni sigurnošću ni stabilnošću života. Čovjek zapadne civilizacije, usprkos svih ostvarenja i golemog izvanjskog napretka, ne može se pohvaliti da je sretniji od prijateljnika drugih civilizacija. Štoviše, čini se da je još oskudniji duhom, da je siromašniji smisalom, da je gladniji i žedniji životu.

No stanje se može popraviti samo ako uspije uočiti uzroke zbog kojih je nastao problem, ako otkrije zašto je tako nisko pao i ostao na suhome, zbog čega je vrlo potisnen. I dok sam ne otkrije spone koje ga stežu i kako ima gomilu stvari oko sebe, ali da mu nedostaje dužna životna dubina, teško će se izvući iz labirinta u kojem se nalazi. Ako ne otkrije da je zbog neukorijenjenosti u Božje vrijednosti postao nestalan u vrijednostima i povodljiv u stavovima, radit će Sizifov posao.

Zdenac Božjeg srca

Upravo se zato Benedikt XVI. podbunicom Porta fidei osjeća dužnim dozvati u svijest suvremenom čovjeku potrebu da se okreće Kristu. Takvu potrebu prispodobljuje susretu Gospodina Isusa sa Samarijankom ko-

ja dolazi na Jakovljev zdenac zahvatiti vode. Benedikt XVI. savjetuje čovjeku da poput Samarijanke dode na zdenac Gospodinu slušati njegovu riječ, jer On poziva svakoga da povjeruje u njega i da zahvati na njegovu izvoru vode što struji u život vječni (br. 3). Na taj način se okreće stvarnim vrijednostima, te je u prigodi otkriti sadržaje i sredstva koja mu vraćaju dubinu i zadovoljstvo življenu. Time se ujedno izvlači iz mutnih baruština grijeha i nemoralu u kojima onečišćuje dušu, ustaje iz ustajale duhovnosti bez bistrine i svježine. Osim toga sagledati mu je stanje vlastitoga duha koji, zbog nepozna-

jeti nikada: „Ako tko bude pio vode koju ču mu ja dati, ne, neće oženjeti nikada“ (Iv 4,14a). Time nam je Gospodin nedvosmisleno htio reći da po objavi Boga koju nam je obznanio imamo pravo vrelo života, koje je po vjeri postalo i nama dostupno. Vjerujući u Gospodina Isusa, imamo pristup ovoj vodi koja izvire iz Božjeg srca i struji u život vječni.

Zdenac u ljudskom srcu

Osim toga iz Gospodinovih riječi dade se iščitati još jedna znakovita dimenzija koja se tiče čovječje neizmjernosti i dubina srca. U drugom dijelu navedenog retka iz Ivanova Evandelja stoji sljedeće: „Voda koju ču mu ja dati postat će u njemu izvorom vode koja struji u život vječni“ (Iv 4,14b). Tim riječima Gospodin Isus otkriva neslućene dubine ljudskog života. Sagom vode koju nam daje, to jest vjere kojom nam otvara spoznaju istinitog Božja i pravog života, u nama struji voda života vječnoga. Naše ljudsko srce, ispunjeno spoznajom i ljubavlju Božjom, po vjeri se pretvara u vrelo života. Otačstvo vjere otkrivamo Boga koji se objavio, postao nam blizak kako bi došao do našega srca, a kad ga prihvaćamo u srce, ono se preobražava u zdenac vjere - nepresušni izvor kojim struji voda vječnoga života.

Tako čovjek po vjeri u Krista otkriva svoj iskonski poziv i poslanje, to jest smisao svoga života i srca. Srce je stvoreno kako bi po vjeri bilo vrelo života vječnoga, zdenac Božje prisutnosti, te je besmisleno živjeti, a to ne ostvariti. Krist je zato došao među nas kako bi nam s nagonom pashalnog otajstva pomogao očistiti taj Božji zdenac, zatrpan grijehom i tolikim natruhama zemaljskoga. Na nama je nastaviti pred njim živjeti čista i cjelevita srca, kako bi Božja milost i život vječni trajno strujali našim bićem. ■

Krist je zato došao među nas kako bi nam s nagonom pashalnog otajstva pomogao očistiti taj Božji zdenac, zatrpan grijehom i tolikim natruhamama zemaljskoga. Na nama je nastaviti pred njim živjeti čista i cjelevita srca, kako bi Božja milost i život vječni trajno strujali našim bićem.

vanja Boga, sliči ispucanim cisternama koje ne drže vodu, te bi trebalo znati da mu je riskantno i nepametno na njih se osloniti.

Služeći se stoga poukom koju Gospodin daje Samarijanki, i nama je uočiti nekoliko jasnih i ključnih točki. Kao prvo korjenito nam shvatiti je da je samo Isus donositelj žive, svježe, izvorske vode čovječanstvu. Radi se doista o vodi života koju samo On može zahvatiti iz zdenca preduboka za običnoga smrtnika. Samo On kao Sin Božji kadar je zahvatiti život iz dubine neizmjernosti Božjeg Srca, te dati čovjeku da piye. Čovjek sam od sebe ne može zahvatiti toliko dubok, ali zato Krist Gospodin zahvaća umjesto njega i daje mu žive vode koja može učažiti ljudsku žed na konačan način, nakon čega više ne će oženjeti.

Eucharistischer Kongress

In der katholischen Kirche finden wir unter den sieben Sakramenten drei, welche die Grundlagen des christlichen Lebens in uns legen: die Taufe, die Firmung und die Eucharistie. Diese drei Sakramente werden auch Sakramente der christlichen Initiation genannt.

Die Heiligste Eucharistie, die durch die sakralen Zeichen von Brot und Wein in Erinnerung an das letzte Abendmahl Jesu gefeiert wird, hat eine zentrale Bedeutung im Leben der Kirche. Die Eucharistie steht im Mittelpunkt der katholischen Liturgie und ist die Quelle des christlichen Lebens.

So entstand Ende des 19. Jahrhunderts auf Initiative einer gläubigen Christin aus Frankreich, Emilie Tamisier, die Idee zur Versammlung von Gläubigen zur besonderen Feier und Verehrung der Eucharistie. Die Versammlungen, seitdem Eucharistischer Kongress genannt, sollen die zentrale Bedeutung der Eucharistie im Leben der Kirche bewusst machen, ihr Verständnis vertiefen und öffentlich bezeugen, dass Jesus Christus in Gestalt der Eucharistie die Lebensmitte der Kirche und ihrer Sendung ist. Im Laufe der Zeit entwickelte sich die Praxis, Eucharistische Kongresse auf Pfarr-, Dekanats- und Bistumsebene abzuhalten sowie auf nationaler und internationaler Ebene.

Der erste Eucharistische Weltkongress fand 1881 im französischen Lille statt. Organisiert wurde er von Philibert Vrau mit Unterstützung von Papst Leo XIII. Der letzte, der zugleich der 50. Eucharistische Weltkongress

war, wurde vom 10. bis 17. Juni 2012 in Dublin/Irland veranstaltet. Die Eucharistischen Weltkongresse werden in zeitlichen Abständen von ein bis drei Jahren veranstaltet.

In Kroatien wurden, neben mehreren Eucharistischen Kongressen auf Bistumsebene, auch einige nationale Eucharistische Kongresse veranstaltet. Der letzte Kongress begann in der Kathedrale von Zagreb und endete am 9. 9. 1984 in der Wallfahrtsstätte Marija Bistrica mit über 400.000 Gläubigen.

In Deutschland gab es bisher zwei internationale Kongresse: der 20. Eucharistische Weltkongress vom 4. bis 8. August 1909 in Köln. Nachdem im Sommer 1909 der imposante Kölner Dom seit nahezu 30 Jahren fertiggestellt war, pries Papst Pius X. während des Eucharistischen Kongresses die „alte und ehrwürdige Stadt, die in den blühenden Rheinlanden gleichsam ein Zentrum katholischen Glaubens und Lebens ist.“ Damals kamen ztausend Pilger/innen nach Köln – die Stadt, von der aus sich der Brauch der Fronleichnamsprozession im 13. Jahrhundert ausbreitete. Der 37. Eucharistische Weltkongress wurde dann vom 31. Juli bis 7. August 1960 in München abgehalten.

In diesem Jahr rückt die Stadt Köln erneut in das Zentrum des Geschehens, denn dort findet der Eucharistische Kongress statt. Das Fest des Glaubens wird vom 5. bis 9. Juni gefeiert. Das Motto ist dem Johannesevangelium entnommen und lautet: „Herr, zu wem sollen wir gehen?“ (Joh 6,68).

München, Pfarrkirche St. Paul, Monstranz zum Eucharistischen Weltkongress 1960 von August Hartle

Petrus stellt Jesus diese Frage am Ende der so genannten „Brotrede“: Jesus spricht vor seinen Jüngern über das Mysterium der Eucharistie: „Ich bin das Brot des Lebens; wer zu mir kommt, wird nie mehr hungern, und wer an mich glaubt, wird nie mehr Durst haben“ (Joh 6, 35). „Viele seiner Jünger, die ihm zuhörten, sagten: Was er sagt, ist unerträglich. Wer kann das anhören?“ (Joh 6, 60b) „...Daraufhin zogen sich viele Jünger zurück und wanderten nicht mehr mit ihm umher“ (Joh 6, 66). Doch Simon Petrus bestätigte seinen Glauben: „Herr, zu wem sollen wir gehen? – Du hast Worte des ewigen Lebens“ (Joh, 6,68).

Der Eucharistische Kongress bietet eine Vielfalt an Angeboten u. a. auch für Kinder, Jugendliche und Familien. Durch das geistliche und kulturelle Programm, durch verschiedene Gesprächskreise und Gebetstreffen soll eine Gelegenheit der Begegnung mit Christus und mit unseren Mitmenschen geschaffen werden, wie der Erzbischof von Köln, Joachim Kardinal Meisner, es ausdrückte.

Den Höhepunkt des Kongresses bildet der feierliche Abschlussgottesdienst am 9. Juni mit Beginn um 9.30 Uhr im RheinEnergieStadion. Sicherlich werden auch viele kroatische Gläubige das vielfältige geistliche Angebot in Anspruch nehmen. Möge der Eucharistische Kongress in Köln in der Tat ein Fest des Glaubens und der Freude durch die Verehrung der Eucharistie werden. **Pfr. Ivica Komadina, Delegat**

Gebet zur Vorbereitung auf den Eucharistischen Kongress

Herr Jesus Christus,

du hast deiner Kirche die heilige Eucharistie geschenkt.
In ihr bist du mitten unter uns gegenwärtig.

Durch sie nährst du unseren Glauben
und schenkst uns einen Vorgeschmack des ewigen Lebens.

Dafür danken wir dir und beten dich an.

Wir bitten dich, lass den Eucharistischen Kongress
zu einer Quelle der Glaubenserneuerung in unserem Land werden:

Stärke unseren Glauben an deine Gegenwart,
schenke uns eine neue Erfahrung Deiner Herrlichkeit,
entzünde in uns das Feuer deiner Liebe
und gib uns so die Kraft, dich in der Welt zu bezeugen.

Der du in der Einheit des Heiligen Geistes
mit Gott dem Vater lebst und herrschst in alle Ewigkeit.

Amen.

20 JAHRE RENOVABIS – PFINGSTAKTION 2013

Das Leben teilen

Solidarisch mit behinderten Menschen im Osten Europas

Mit den Themen für die Pfingstaktion fokussiert Renovabis jedes Jahr einen anderen Lebensbereich, in dem unsere Solidarität mit den Menschen im Osten Europas, sagen wir einmal, „ausbaufähig“ ist. Jedes Thema ist dabei auch für uns eine neue Herausforderung. In diesem Jahr, wo es um die Frage unserer Solidarität mit Menschen mit Behinderungen geht, haben wir uns bei einem internen Workshop zunächst einmal bemüht, unseren eigenen Scheuklappen und Unsicherheiten nachzuspüren. Wir haben lernen können, wie schwer es sein kann, gegen die „Wir“ und „Ihr“ Aufteilungen im eigenen Kopf anzugehen. Wenn wir lernen, die Fähigkeiten und Behinderungen zu entdecken und anzunehmen, die jede und jeder von uns hat - ist da nicht der Pfingstbezug unseres Themas mit Händen zu greifen?! - ist ein erster, wichtiger Schritt getan, selber „inklusivfähig“ zu werden, fähig, Leben mit allen zu teilen, unabhängig von der Frage, ob und wie sie im Alltag behindert sind - oder werden.

Auch im vergleichsweise reichen Deutschland gibt es also immer noch viel auf diesem Gebiet zu lernen. Diese Einsicht sollte es uns leichter machen, die enormen staatlichen, gesellschaftlichen und nicht zuletzt kirchlichen Anstrengungen der letzten Jahrzehnte im Osten Europas zu würdigen. Obwohl dort vieles auch heute immer noch im Argen liegt, haben wir uns bewusst entschieden, in den Reportagen vor allem von Renovabis unterstützte positive Ansätze und Projekte darzustellen, die Menschen mit Behinderungen ein größeres Maß an Teilnahme am „normalen“ Leben ermöglichen. Die Hilfe der deutschen Katholiken, von der wir auch in diesem Jahr hoffen, dass sie großzügig sein wird, kommt nicht nur an, sie verändert auch die Wirklichkeit hin zu mehr Integration und Inklusion.

Was uns Menschen mit verschiedenen Formen von Behinderungen aus ihrem konkreten Alltag mitteilen, ist sehr lesenswert. Nehmen wir die Welt einmal bewusst aus der Perspektive von Menschen mit Behinderungen und in Begegnung mit ihnen wahr, werden auch wir bereichert und lebenstauglicher. Bischof Kamphaus

www.renovabis.de
Spendenkonto 94

Nehmen wir die Welt einmal bewusst aus der Perspektive von Menschen mit Behinderungen und in Begegnung mit ihnen wahr, werden auch wir bereichert und lebenstauglicher.

spricht denn auch von einer „Mission behinderter Menschen“. Barbara Dreiling schreibt darüber: „Augenzwinkernd sagen sie uns: Nimm dich nicht so wichtig. Du darfst Grenzen haben. Du darfst verletzlich sein. Du bist wichtiger als das, was du leitest.“

Ihnen, die Sie sich für das diesjährige Aktionsthema „Das Leben teilen“ interessieren und engagieren, danken!

P. Stefan Dartmann SJ,
Hauptgeschäftsführer von Renovabis,
aus dem Themenheft „20 Jahre
Renovabis“, S. 3.

rungen und in Begegnung mit ihnen wahr, werden auch wir bereichert und lebenstauglicher. Bischof Kamphaus

NAŠE ZAJEDNICE

MÜNCHEN

I Hrvati na Križnom putu naroda

Na Veliki petak, 29. ožujka, u središtu Münchena održan je Križni put naroda, koji se već tradicionalno organizira uz sudjelovanje katoličkih vjernika različitih narodnosti koji žive na području nadbiskupije München-Freising. Ove godine se u procesiji nosio križ iz prostorija Hrvatske katoličke misije u Münchenu, koji je Hrvatima 1978. godine darovao tadašnji münchenski kardinal Joseph Ratzinger, sadašnji papa u miru Benedikt XVI. Odraz je to velikog priznanja Hrvatskoj katoličkoj misiji, koja ove godine slavi 65. obljetnicu postojanja. Münchenski katolički tjednik „Kirchen Zeitung“ objavio je 24. ožujka razgovor sa voditeljem HKM fra Božisom Čarićem pod naslovom „Odlično integrirani“ o toj najvećoj Hrvatskoj katoličkoj misiji u svijetu, njenoj povijesti od 1948. godine pa sve do danas, kao i o brojnim djelatnostima u okviru misije. Brojni hrvatski vjernici predvođeni voditeljem misije o. Čarićem, dušobrižnicima fra Filipom Mimicom, fra Krešom Samardžićem i fra Antonom Jojom Markovićem sudjelovali su na tom Križnom putu koji je predvodio kardinal Reinhard Marx. Nekoliko tisuća katoličkih vjernika se okupilo u središtu grada da se kroz zajedničke molitve i pjesme na različitim jezicima prisjeće patnje i muke

Snimio: J. Šljadoja

Na Križnom putu naroda, na čelu s kardinalom Marxom, okupio se veliki broj vjernika

Isusa Krista. Križni put je započeo u crkvi St. Michael, nastavljen je kroz središte grada pa sve do kipa Bl. Djevice Marije na poznatom Marienplatzu. Ovogodišnji Križni put održan je pod geslom „Svjedoci vjere, svjedoci života“. Kardinal Marx je istaknuo da patnje, progoni, glad i ratovi kojima su izloženi katolici u svijetu podsjećaju na patnje koje je Isus pretrpio na svom križnom putu na Veliki petak. Neka nas ovaj zajednički Križni put oslobodi kratkovidnosti koja često zauzima našu stvarnost, i neka proбудi osjećaj za druge koji nepraved-

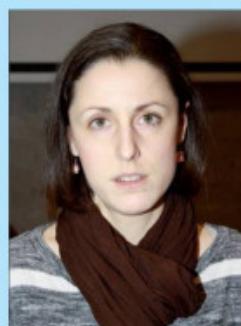
no trpe i podnose patnje. Želim vam da sa ovoga mjesa krenete ojačani vjerom, da možete još snažnije svjedočiti svoju odanost Križu, jer ni novac ni politika nas ne mogu spasiti, to može samo križ, poručio je kardinal. Hrvatski vjernici su predvodili četvrtu postaju Križnog puta. Tekst i molitve četvrte postaje čitali su mladi članovi misije Petar Bagarić i Antonia Barišić. Otpjevana je i hrvatska korizmena pjesma „O Isuse daj da pjevam“. Obredi Velikog petka za hrvatske vjernike održani su u crkvi St. Pavla u podnevnim satima.

Andela Drmić

LUDWIGSHAFEN

Nova predstavnica regije

Pastoralna suradnica u Hrvatskoj katoličkoj misiji Mannheim Magdalena Ferencina izabrana je za predstavnici regije za hrvatske pastoralne suradnice i suradnike iz hrvatskih katoličkih misija u regiji Baden Würtenberg II., na Prvoj regionalnoj sjednici s delegatom, u Ludwigshafenu 29. siječnja ove godine. Rodena je 27. kolovoza 1979. u Novoj Gradiški, gdje je i završila Osnovnu i Osnovnu glazbenu školu, te Gimnaziju. (Privatne sate glasovira u klasi prof. Vesne Vunić u Zagrebu.) Godine 1998. upisala Institut za crkvenu glazbu na Katoličkom bogoslovnom fakultetu, gdje je diplomirala 2004. Od 1999. radi na župi Gornji Bogičevci kao orguljašica i zborovoda, od 2004. i na župi Kraljice svete krunice u Novoj Gradiški. Kao nastavnica glazbene kulture bila je zaposlena u Osnovnoj školi Stara Gradiška/Okučani, te u Gimnaziji Nova Gradiška, zatim u Glazbenoj školi Pučkog otvorenog učilišta „Matija Antun Relković“ u Novoj Gradiški. Od Božića 2007. zaposlena je kao pastoralna suradnica na Hrvatskoj katoličkoj misiji Mannheim-Mosbach.

ISPRIKA

Uime Družbe sestara milosrdnica, u ime sestarske zajednice u Tübingenu i osobno se iskreno ispričavam v.lč. Ladislavu Luburiću, što sam kod zahvaljivanja dobročiniteljima sestara i kronološkog nabrajanja voditelja Hrvatskih katoličkih zajednica u Reutlingen, Metzingenu i Tübingenu pri oproštaju sestara 10. veljače 2013. u Tübingenu, nemajerno preskočila ime v.lč. Ladislava Luburića. V.lč. Luburić to ne zaslужuje jer je doista bio na usluzi sestrama koje su radile u bolnici, jednako kao i svi voditelji prije i poslije njega.

s. Marija Korona Cigić,
zamjenica Vrhovne glavarice

WUPPERTAL/MÜNCHEN

Hodočašće u Svetu Zemlju

Vjernici iz hrvatskih katoličkih misija Wuppertal i München hodočastili su od 23. veljače do 2. ožujka u Svetu Zemlju. Pod stručnim vodstvom Nataše Bulić iz agencije „Ichtistravel“ i duhovnom skribi fra Dmagoja Runje hodočasnici su slijedili stope Gospodina našega Isusa Krista po njegovoj domovini. Od svećenika su bili još prisutni i fra Boris Čarić, fra Josip Repeša, fra Miroslav Ančić i don Darko Poljak. Hodočasnici su prvi dan po slijeljanju na međunarodnu zračnu luku „Ben Gurion“ u Tel Avivu posjetili hodočasničku postaju na brdu Karmel. Prvih nekoliko noćenja hodočasnici su bili u Nazaretu. Nakon Nazareta hodočasnici su posjetili Kanu Galilejsku. To mjesto i prigodu iskoristilo je osam parova iz hodočasničke skupine koji su obnovili svoja bračna obećanja. Poslijepodnevni program prvog dana obilježen je posjetom brda Tabor. Drugi dan hodočasnici su posvetili obilasku mjeseta smještenih oko Genezaretskog jezera. Treći dan hodočasnici su se uputili iz Jeruzalema prema Betlehemu, smještenom na području Palestinske samouprave. Prvo su posjetili Pastirsko polje. Posebno dirljiv trenutak osjetio se u posjetu crkvi Gospina mlijeka. Poslijepodnevni program hodočašća nastavljen je na obroncima Maslinske Gore na kojima su mjesa Isusova Uzašača, Crkva Očenaša, mjesto gdje je Isus zaplakao nad Jeruzalemom navješćujući mu propast kao i crkva gdje je bilo privremeno pokopano Gospino tijelo prije Njezinog slavnog uznesenja na nebo.

Četvrti dan, može se slobodno nazvati najljepšim danom, za sve hodočasnike, jer se čitav posvetio Jeruzalemu i njegovim glavnim mjestima. Hodočasnički put započeo je susretom s bazilikom Isusova Groba pod čijim je krovom okupljeno par mjesla Isusove muke i smrti: Kalvarija – mjesto Isusova raspeća, mjesto gdje mu je mrvo tijelo pomazano mirisnim pomastima, Grob u koje su položili mrvo tijelo. Bazilika Isusova groba čuva i mjesto našašća Isusova kriza gdje ga je na čudestan način pronašla Jelena Križarica, majka cara Konstantina koji je kršćanima dao slobodu prije 1700 godina Milanskim Ediktom. U poslijepodnevnom programu hodočasnici su posjetili zapadnu židovsku četvrt gdje je mjesto molitve svih Židova: Zapad-

Hodočasnici iz hrvatskih katoličkih misija Wuppertal i München ispred bazilike Sv. Groba u Jerusalemu

ni ili Zid plača. Posebnu draž izazvala je mogućnost molitve križnog puta od mjesla osude u dvoru Pilatovu do bazilike Isusova Groba. Posebnost dana obilježena je mogućnošću dijelu skupine da ostanu u cijelonoćnom bđenju u Bazilici od zatvaranja u 19 sati do ranih jutarnjih sati. U petom danu hodočasničkog hoda na redu je bilo Ain Karem, mjesto susreta dviju rodakinja Marije i Elizabete koje su u trudnoći čekali svoje sinove: Isusa i Ivana Krstitelja. Duhovnik hodočašća fra Domagoj Runje je lijepe objasnio značenje loga i ostalih mjesla koji na svoj način prenose značenje Isusove prisutnosti u svome vremenu. Poslijepodne su hodočasnici posjetili Dvoranu Posljednje večere, gdje je Isus blagovao Pashu sa svojim učenicima kada je ustanovio sakramente Euharistije i svećeničkog reda. Uz dvoranu Posljednje večere smještena je i crkva Gospina usnuća, gdje je Blažena Djevica Marija umrla i potom odnesena i pokopana na mjesto između Maslinskog vrta i potoka Cedrona. Posebno dirljiv susret hodočasnici su doživjeli sa mjestom crkve Petra i Pavla zatajenja, gdje su bile i čelije u kojoj je i Isus bio zatočen u noći njegove muke.

U šestom, posljednjem hodočasničkom danu, hodočasnici su se uputili u Judejsku pustinju. Na mjestu gdje

se Isus dao krstiti od Ivana Krstitelja na obali rijeke Jordana hodočasnici su obnovili svoja krsna obećanja. Poslijepodnevni program hodočasnici su posvetili posjetiši Kumran, mjesto gdje su pronađeni svitci knjiga Staroga zavjeta od jedne molitvene zajednice Esena iz Isusova vremena. Večernji program je sačuvan za posjet i molitvu pred Presvetim Oltarskim Sakramentom u crkvi Isusove agonije u Maslinskom vrtu. Maslinski vrt čuva i lijeput povijesnu zanimljivost vezanu za hrvatsku zajednicu. Naime, franjevci su uz pomoć braće Branković iz Sarajeva uspjeli ponovno vratiti mjesto Isusove muke u svoj posjed. Dijelom zbog te činjenice hodočasnici su osjetili lijeput privilegiju osobno prošetati Maslinskim vrtom i dotaknuti stabla masline za koje se s velikom sigurnošću može zaključiti da ih je i sam Isus doticao u svojim čestim molitvenim trenucima u tom vrtu. Posljednjega dana, pred povratak u zračnu luku i polijetanje natrag u Njemačku, dio hodočasnika, kojima je to bilo vremenski omogućeno, slavilo je sv. misu u Emausu, razmatrajući situaciju susrela dvojice učenika nakon Uskršnja. Povratak hodočasnika u svoje obitelji znak je Emausa gdje nam je u svakodnevnicu lik Isus uskraćen vidjeti osim u Euharistiji.

R.J.

FRANKFURT AM MAIN

Franjevačko hodočašće u Asiz

Na uskrsni ponedjeljak, 1. travnja, članovi Franjevačkog svjetovnog reda i FRAMA-e iz Hrvatske katoličke misije Frankfurt uputili su se na hodočašće u Asiz, predvođeni svojim duhovnim asistentima fra Ivanom Čikarom, fra Markom Domažetom Lošom i s. Pavlimirom Šimunović. Putem su molili jutarnju i večernju molitvu, te devetnicu sv. Franje, koju su započeli još prije polaska na hodočašće. Prva postaja hodočašća bila je La Verna, mjesto gdje je sv. Franjo primio rane Kristove na svoje tijelo. Jutarnju molitvu izmolili su pred špiljom u kojoj se i sam sveti Franjo molio, a svečanu sv. misu slavili su u kapelici svetih ra-

na. Nakon sv. mise priključili su se procesiji i molitvi devetog časa. Procesija, koju franjevci s La Verne obavljaju svaki dan, počinje u bazilici pa se ide u kapelicu rana, te povratkom u baziliku sa završnim blagoslovom. Nakon procesije nastavili su put prema Asizu. Drugi dan su se uputili prema Grecciu, mjestu gdje je sv. Franjo napravio prve žive jaslice. Svečanu sv. misu slavili su u crkvi, a potom su krenuli i u obilazak jaslica iz cijelog svijeta koje se tu nalaze izložene. Zatim su se uputili prema Asizu i bazilici Svetе Mariјe Andeoske - Procijunkuli. Nakon molitve večernje pred bazilikom, uputili su se u obilazak same bazilike. Treći dan su

krenuli prema bazilici Sv. Franje, gdje su i slavili sv. misu u kapelici Sv. Katerine. Potom su i molili na svećevu grobu, te obišli baziliku. Nakon obilaska bazilike, krenuli su prema Minervinom hramu — najstarijoj crkvi u Asizu, te Franjinoj rođnoj kući i crkvi Sv. Rufina. Nakon odmora za ručak, obišli su baziliku Sv. Klare i molili se pred Križem s kojeg je Krist progovorio sv. Franji. Posljednje mjesto koje su posjetili bila je crkva Sv. Damjana gdje su izmoli i večernju molitvu nakon koje su se uputili natrag prema Frankfurtu. Nakon dolaska u Frankfurt slavili su sv. misu zahvalnicu za svu duhovnu obnovu s tog hodočašća. ■

NAJAVE! NAJAVE! NAJAVE!

- **Hrvatski dječji folklorni festival** održat će se 15. lipnja u Kulturnom i sportskom centru „Martinsee“ u Heusenstammu kod Offenbacha (Martinseestr. 2, 63150 Heusenstamm), u organizaciji Hrvatskoga dušobrižničkog ureda iz Frankfurta, s početkom u 15.00 sati.
- **Ansambl narodnih pjesama i plesova Hrvatske – „Lado“** nastupit će 25. svibnja u Böllenfalltorhalle (Nieder-Ramstädter-Str. 170, 64285 Darmstadt) u Darmstadtu u 19 sati u sklopu Hrvatskoga kulturnog tjedna. Više informacija na tel. 06151 896 266.
- **Hrvatski kulturni dani** održat će se od 16. 06. do 07.07. u Mannheimu i Ludwigshafenu. Više informacija na tel: 0176 99975004.
- **Hrvatsko hodočašće u Marienthal** – I ove će godine Hrvati katolici iz hrvatskih katoličkih misija iz Rajnsko-majnske regije na Duhovski ponedjeljak, 20. svibnja, hodočastiti u marijansko svetište Marienthal. Misno slavlje u 12 sati predvodit će nadbiskup mons. Martin Vidović. Prije sv. mise je križni put, a nakon sv. mise priređuje se duhovno-kulturni program u dvorani kod glavnog kolodvora u Rüdesheimu, gdje će se ponuditi i jelo i piće.

42. marijansko hrvatsko hodočašće

Neviges
20. svibnja 2013.

Majko, umnoži našu vjeru!

program hodočašća:

- 10.00 isporjeđ u svetištu
- 11.00 križni put
- 11.45 kronica
- 12.30 svečana sveta misa
- 14.30 poslijepodnevnog druženja i ručak

predvoditelj hodočašća i misnog vježbovog mons. Pero Sudar
pomoćni predvoditelji: Vrhbosanske nadbiskupije i predsjednik vježbe: HK i BKBP
te predsjednik misnog vježbenog društva

KELKHEIM

Gostovanje zbora mlađih iz Münchena

Zbor mlađih iz Hrvatske katoličke misije (HKM) München gostovao je u nedjelju Dobroga Pastira, 21. travnja, u pratinji svojih voditelja, u Hrvatskoj katoličkoj župi Main-Taunus/Hochtaunus sa sjedištem u Kelkheimu. Večer ranije dio mlađih iz zbora sudjelovao je na 26. biblijskoj olimpijadi, održanoj u Heusenstammu kod Offenbacha, nakon čega su ih udomile obitelji te gostoljubive hrvatske župe. Svečano misno slavlje u crkvi Sv. Dionizija predvodio je voditelj HKM München fra Boris Čarić u suslavljaju s dušobrižnikom iz te misije fra Filipom Mimicom i domaćim župnikom fra Marinkom Vukmanom. Sve je na početku pozdravio fra Marinko iskazavši radost gostovanjem toga dobro uvježbanog zbora u HKŽ Main-Taunus/Hochtaunus. O. Čarić je u propovijedi podsjetio kako je Isus Krist kao Dobri Pastir onaj koji svoje stado okuplja i štiti te se raduje povratku zatulalih. Ujedno je izrazio zahvalnost vjernicima iz te hrvatske župe na prihvatanju članova zbora u svoje domove na prenoćište. Zbor je svojim pjevanjem i sviranjem uveličao misno slavlje te je na kraju misnog slavlja iz-

Zbor mlađih iz HKM München sve je oduševio

veo kraći koncert, koji je u više navrata popraćen velikim pljeskom. Zbor vodi s. Nikolina Bilić koja je ujedno i svirala, a zborom je ravnala Marlene Priskić.

Na kraju je fra Marinko čestitao mlađima iz svoje župe na osvojenom drugom i trećem mjestu na 26. biblijskoj olimpijadi. Valja podsjetiti kako je iz te župe na olimpijadi sudje-

lovalo pet ekipa. Drugo mjesto osvojila je II. ekipa Main-Taunus/Hochtaunus, a treće V. ekipa Main-Taunus/Hochtaunus. Mlađima iz svoje župe, koji su sudjelovali na olimpijadi obećao u znak zahvalnosti i postignutog uspjega putovanje u London. Posebno je zahvalio s. Magdaleni Višić na pripremi mlađih za olimpijadu.

Tekst i snimka: Adolf Polegubić

IN MEMORIAM

Mate Vukoja svećenik

Župnik u miru vlč. Mate Vukoja umro je u petak 5. travnja u 75. godini života u Duisburg-Walsumu, u Njemačkoj. Rođen je 5. siječnja 1938. godine u mjestu Ledinac, u Bosni i Hercegovini. Za svećenika je zaređen 1967. u Zagrebu kao član Hrvatske dominikanske provincije.

Nakon ređenja najprije je bio župni vikar u Zagrebu. Godine 1969. došao je u Njemačku, gdje je djelovao kao voditelj Hrvatske katoličke misije Darmstadt, potom i u Hrvatskoj katoličkoj misiji u Hamburgu. Godine 1974. prešao je u Biskupiju Münster i djelovao kao župni vikar u župi Sv. Josipa u Dattelnu. Godine 1978. inkardinirao se u tu Biskupiju. Godine 1979. imenovan je župnikom župe St. Ludgerusa u Duisburg-Walsum-Aldenrade. Godine 2002. godine imenovan je župnikom u Dušobrižničkoj jedinici St. Josef, St. Juliana i u St. Ludgeru u Duisburg-Walsum-jug. Godine 2005. imenovan je vikarom kooperatorom s titulom župnika u župi St. Dionysius u Duisburg-Walsumu. Umrovljen je 15. siječnja 2013. i do svoje smrti živio je u Duisburgu. Za vrijeme Domovinskog rata bio je aktivran u prikupljanju pomoći.

Misa zadušnica služila se u subotu 13. travnja u crkvi St. Ludgerusa u Duisburg-Walsumu. Pokopan je u svom rodnom mjestu Ledinac u Bosni i Hercegovini.

A. P.

WUPPERTAL

Fra Josip Repeša – interna- cionalni pred- stavnik regije

Na sastanku voditelja stranih misija Wuppertala i Bergisches Land okruga s referentom za strane misijske zajednice Kölne nadbiskupije dakonom Hansom Gerdom Grevelingom, u četvrtak 18. travnja, fra Josip Repeša je izabran za internacionalnog predstavnika katoličkih misija tog okruga u Kolskoj nadbiskupiji. ■

GODIŠNJA SJEDNICA VIJEĆA HBK I BK BIH ZA HRVATSku INOZEMNU PASTVU U ZAGREBU

O budućnosti hrvatskih katoličkih misija u svijetu

Sjednica Vijeća HBK i BK BIH za hrvatsku inozemnu pastvu održana je 3. travnja u zgradici HBK-a u Zagrebu. Predvodio ju je predsjednik Vijeća za hrvatsku inozemnu pastvu mons. dr. Pero Sudar. Na sjednici su uz mons. Sudara sudjelovali ravnatelj Ureda za hrvatsku inozemnu pastvu fra Josip Bebić i svi delegati za inozemnu pastvu pristigli za tu prigodu iz različitih dijelova svijeta gdje se okupljaju u svoje župe i centre hrvatski katolici. U žarištu sjednice bilo je pitanje: mogu li hrvatske katoličke misije u svijetu opstati kad više ne bude moguće poslati hrvatskoga dušobrižnika na rad u inozemni pastoral i o promjenama koje će našim inozemnim misijama donijeti ulazak Hrvatske u Evropsku uniju. Nakon sjednice sve sudionike primio je zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić. Tijekom susreta razgovarali su o stanju u hrvatskoj inozemnoj pastvi, sadašnjim izazovima i otvorenim pitanjima.

Tekst i snimka: IKA

Članovi Vijeća na čelu s mons. Sudarom i ravnateljem o. Bebićem na primanju kod kardinala Josipa Bozanića

GÖTEBORG

Srebrno misno slavlje vlč. Janjića

Uznaku križa s pročelja krstionice kneza Višeslava s početka IX. stoljeća, slike bl. Alojzija Stepinca zaštitnika misije, zajedništva vjernika u vjeri i ljubavi te vidljive uskrsene radosti, Hrvatska katolička misija Göteborg, u Švedskoj, u subotu 6. travnja, svećano je proslavila srebrni jubilej misništva svoga dušobrižnika vlč. Ilije Janjića. Brojni vjernici iz HKM Göteborg, prijatelji iz domovine i svijeta, svećenici iz Hrvatske, Bosne i Hercegovine, Švedske, Njemačke, Poljske i Slovenije, sv. su misom zahvalili dragom Bogu na daru života, vjere i duhovnog zvanja, te vrijednog i predanog rada na njivi Gospodnjoj kroz 25 godina vlč. Ilije Janjića. Svečanu sv. misu predvodio je vlč. Ilija u crkvi Krista Kralja u Göteborgu u koju se na bogoslužje redovno okupljuju vjernici Hrvati koji su razbacani na području zapadne Švedske, a na prostoru od oko 300 km. Misija broji oko 2000 Hrvata katolika. Vlč. Ilija Janjić rođen je 02. rujna 1962. u Vidovicama, Bosanska Posavina, od roditelja pok. Grgura i Dragice Janjić. Sjemenišnu gimnaziju maturira 1981. godine u Dubrovniku sa još 16 svojih kolega od kojih su se sedmorica zaredili za svećenika. Studije teologije završava

1988. godine, te na blagdan sv. Petra i Pavla, biva zaređen za svećenika Dubrovačke biskupije u rodnim Vidovicama, gdje 7. kolovoza iste godine slavi svoju mladu misu. Nakon ređenja i mlade mise započinje njegov svećeničko-pastoralni rad u pet država i dva kontinenta. Propovijedao je vlč. Vinko Puljić, dušobrižnik Hrvata katolika u Siegenu u Njemačkoj, njegov školski kolega. Također je uz gitaru sa svim prisutnim vjernicima otpjevao nekoliko prigodnih duhovnih pjesama koje su cijelom slavlju i slavljeničkom danu pri-

dodali duhovnu i svečanu notu. Nakon sv. mise koja je bila središte dana, nazočni su bili pozvani, i odazvali se, na „agape” u Hrvatski Dom „Velebit”, gdje ih je dočekao bogat stol i još bogatiji program u kome su sudjelovala djeca, mlađi i stariji u narodnim nošnjama. Ove godine vlč. Janjić namjerava proslaviti svoj jubilej i u domovini: u rodnim Vidovicama, u Josipdolu, na Plitvicama, u dubrovačkoj katedrali, u Veloj Luci i u župi Par Selo (Dubrave) kod Tuzle s vjernicima kojima je bio kapelan ili župnik.

don Vinko Puljić

KOBLENZ

Mladi na obnovi na Vaternici

Zajednica mladih iz Hrvatske katoličke misije iz Koblenza sa svojim župnikom vlč. Stjepanom Zadravcem provela je uskrsne blagdane na duhovnoj obnovi u Duhovnom centru Varaždinske biskupije na Vaternici. Duhovnu obnovu, koja je trajala od 2. do 5. travnja, vodio je vlč. Damjan Koren, ravnatelj Duhovnog centra. Svakog dana mladi su prijepodne i večer proveli u zajedničkom razmišljanju, molitvi, pjesmi i druženju, dok je vrijeme nakon ručka bilo ispunjeno posjetima Varaždinu, Mariji Bistrici, Lepoglavi i Vrbnu. U Biskupskom ordinarijatu u utorak 2. travnja ih je primio varaždinski biskup Josip Mrzljak. Nakon toga mladi su razgledali grad Varaždin i gradske crkve te su posjet Varaždinu završili misom u katedrali. U srijedu 3. travnja popodne bio je organiziran i posjet svetištu Majke Božje Bistrice, gdje je mlade s poviješću svetišta upoznao preč. Zlatko Koren, župnik i rektor svetišta. Misu u svetištu je predvodio vlč. Zadravec, a propo-

vijedao je vlč. Koren. Nakon mise posjetili su samostan karmeličanki te se vratili na Vaternicu. Lepoglavsku župnu crkvu Uznesenja BDM mladi su posjetili 4. travnja. Župnik preč. Andrija Kišićek prikazao je mladima duhovno-povijesni presjek te pavljinske

oaze duha i kulture, a potom su otišli u Vrbno gdje su u zajedništvu s domaćim župnikom preč. Stjepanom Vorihom slavili misu. Nakon mise druženje se nastavilo u obiteljskom krugu domaćina, budući da su neki od njihovih roditelja rodom iz Vrbna. IKA

INTERVJU

RAZGOVOR S FRA JOŠKOM KODŽOMANOM, PROVINCIJALOM FRANJEVAČKE PROVINCije PRESVETOG OTKUPITELJA SA SJEDIŠTEM U SPLITU

Iseljena Hrvatska nam je u srcu

Nastavak sa str. 7
cima i u koordiniranju naših daljnjih aktivnosti.

Ž: *U svojoj uskrsnoj čestitci, potaknuti primjerom i riječima pape Franje, napisali ste kako svijet očekuje na poseban način od franjevaca, da budu lučonoše na putu korjenite i cjelovite preobrazbe svijeta i Crkve Kristove u njemu. Koji bi bili prvi koraci na tom važnom putu?*

Fra Joško Kodžoman: Kao što kaže lat. uzrečica: Verba movent, exempla trahunt! Svijet je, smatram, gladan dobroih i poticajnih primjera i uzora. Već sam istaknuo da živimo u svijetu, u kojem se pobožanstvenije ljudsko tijelo, u kojem se materijalističke vrijednosti uzdižu na pijedestal svetoga, a posvećenost životnom cilju za uspjehom i slavom proklamira kao najveća vrijednost. Stoga sam uvjeren da upravo franjevačka karizma, koja ističe vrline čovjekove skromnosti, jednostavnosti, moralne čednosti, te koja s jednakim žarom propovijeda i nužnost civilizacijskog zaokreta kada je

u pitanju naš odnos prema svemu stvorenom, ima što ponuditi svremennom čovjeku. Sintagmom „biti lučonoše na putu preobrazbe“, u svojoj uskrsnoj čestitci, želio sam pozvati sve franjevce i franjevke, u Hrvatskoj i svijetu, da se zajedno odvazišmo živjeti i dijeliti bogatstva izvorne franjevačke karizme. I papa Franjo treba suradnike u preobrazbi svijeta i Crkve Božje. Budući da je nas franjevce i franjevke, kao 266. poglavlar Katoličke Crkve, prvi počastio, uvezvi ime našeg svetog Utemeljitelja, mislim da bismo svi morali osjećati dužnost i obvezu da mu pomognemo ostvarivati plemenite zamisli i vizije novog i pravednijeg svijeta.

Odavanje priznjanja fra Bernardu Dukiću

Ž: *Vaša poruka za kraj?*

Fra Joško Kodžoman: Zahvaljujem na prilici da se predstavim cijenjenim čitateljima lista koji je pokrenut prije više od tri desetljeća zahval-

ujući, između ostalog, upravo entuzijazmu i nastojanjima Hrvatskoga dušobrižničkog ureda u Frankfurtu, kojemu je u to vrijeme bio na čelu član naše franjevačke Zajednice, pok. fra Bernard Dukić. Vjerujem, da ga se naši hrvatski vjernici, posebno oni stariji, i danas rado sjećaju, te da će se realizirati ideja, koju sam spomenuo na njegovu ispráčaju, da se makar jedan aktualni projekt ili jedna od redovitih značajnijih manifestacija Hrvatskoga dušobrižničkog ureda iz Frankfurta, imenuje, fra Bernardu u čast, kako bi se i na taj način odalo priznanje njemu osobno, ali i cijeloj našoj franjevačkoj Zajednici, čiji članovi kontinuirano rade u njemačkoj inozemnoj pastvi za dobro prije svega svojih hrvatskih katoličkih vjernika, a onda i svih ljudi dobre volje. Koristim priliku i pozdravljam, na poseban način, svu svoju dragu subraču u Njemačkoj i želim im dobro zdravlje i puno uspjeha u njihovim pastoralnim aktivnostima. Jednako tako najiskrenije dobre želje upućujem cijenjenom Uredništvu, kao i svim vjernim čitateljima „Žive zajednice“.

Razgovarao: Adolf Polegubić

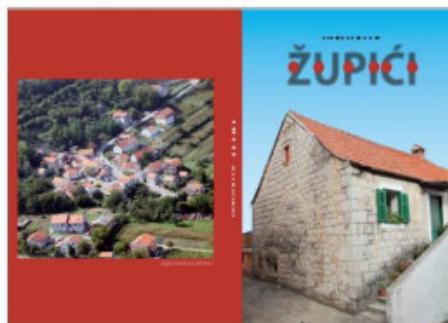
KNJIGE

„Župići“ fra Jozu Župića

Ovih je dana izšla iz tiska knjiga „Župići“ dušobrižnika u Hrvatskoj katoličkoj misiji München fra Jozu Župiću, koju je posvetio svome pokojnom djedu Josipu koji je poginuo u Prvom svjetskom ratu 1918. godine kod Gornjeg Milanovca. Knjigu je napisao u prigodi svoga svećeničkog ređenja, koje je bilo 1. srpnja 1973. u Sinju i njegove Mlade mise koju je proslavio 22. srpnja 1973. u Sinju, u crkvi Čudotvorne Gospe Sinjske. Ove godine slavi 40. obljetnicu. Misu će slaviti 21. srpnja ove godine u Sinju i tom prigodom knjigu će darovati svim Župićima. Suizdavač je Ogranak Matice hrvatske Sinj. Predgovor knjizi napisao je fra Tomislav Dukić. Grafički urednik je Jakov Borović, a grafičku obradu teksta obrađila je Sandra Garbet. Fotografije na koricama načinio je AB Foto. Tisk je SD Print d.o.o. Naklada je 500 komada. Knjiga, koja ima 200 str., tvrdog je uveza.

Tko god je u bilo kakvom kontaktu sa Sinjem i Cetinskom krajinom, taj je najvjerojatnije čuo za prezime Župić. Ova knjiga ulazi u njihov identitet, koji je skovan od zemljopisne, duhovne, nacionalne, kulturne tvari. Ime je od pravremena, posebno u biblijskoj tradiciji, oznaka za najdublje dubine osobe. Ime pokušava zahvatiti misterij osobe, kao originalnog Božjeg stvorenja. Imenom se kitimo na krštenju, kad postajemo novi ljudi, novi stvorovi, djeca Božja. Bog nas poznaće po imenu. Naše ime je pupčana vrpca, kojom smo povezani s Bogom. Po prezimenu se povezujuemo s ljudima. Po prezimenu smo povezani

s ocem i majkom, braćom i sestrama, s potocima, rijekama, planinama i morima. Prezimenom Župić povezani smo sa Sinjem, Gospom Sinjskom, Sinjskom Alkom, s Visokom, s Kamešnicom, sa Splitom i Dalmacijom i konično s drevnom Hrvatskom. Iz prezimena izviremo, pa lebdeći bespućima svijeta, ponovo na kraju našega puta u njega uviremo. Tako kružimo kao voda koja izvire na izvoru, a onda

isparava u bespuća i nebeska prostranstva dok se ponovo ne vrati na izvor. Tako je autor ove knjige izvirući iz Župića i njihove Gorućice, prolazeći bespućima svijeta, Božjim promislom ponovo došao u svoje Župiće.

Župići su u Sinju, sinjskoj župi, a i cijeloj županiji poznati kao pjevači i svirači. U sinjskoj gradskoj glazbi i u zborovima župe Gospe Sinjske najčešća i najdugotrajnija su imena označena prezimenom Župić. Božji trubaduri, Župići svirači i pjevači, uvijek su po vječnom Božjem naumu prisutni, kad se slavi Bog Svemogući, Gospa Čudotvrna i Domovina Hrvatska. Svi Župići, mali i veliki, radnici i inte-

lektualci, svećenici i časne sestre, živući i umrli čine jedan mali hrvatski katolički mozaik, koji može stajati jednak na zidu franjevačkog samostana u Sinju i u nekoj galeriji u Zagrebu. Gorućica znade presušiti, ali kako sada stvari stoe, puhački instrumenti imene glazbe i zborovi Gospe Sinjske, i dalje se napajaju na vrelu s Gorućice, iz Župića. Bilo je vremena kad srce i instrument nisu svirali istu pjesmu. Ali kao što je mornarima značilo 'Navigare necessum est!', Župićima je značilo svirati se mora, sve dok se ne ujednači srce i truba, bubanj i korak, misli, riječi i djela. Harmonija će uvijek ostati zadatak, cilj kojemu treba težiti u narodu, u Crkvi, u društvu, među ljudima... bilo da oremo nijivu, bilo da se trudimo oko odgoja djece, bilo da smo na radnom mjestu, bilo da vršimo crkvenu službu, bilo da obnašamo službu u društvenim ustanovama. Harmonija

se najbolje ostvaruje kad smo uskladeni s vječnim Dirigentom svega stvorenoga. Oni koji oštре služ na Njegovoj intonaciji, sviraju najsavršenije skladbe i pjevaju najlepše pjesme. Sinjski Župići nisu imali puno disonantnih tonova. Uvijek su imali sluha za harmoniju, nacionalnu, crkvenu, Božju. Nadamo se da će tako biti i u vremenu koje je pred njihovim potomcima. Nadamo se da će tako biti i u vremenu koje je pred njihovim potomcima. Ova knjiga ostavlja tragove te harmonije, kao notni zapis iz kojeg će učiti sljedeće generacije", napisao je u predgovoru knjige fra Tomislav Dukić. **Č.F.**

NAJAVE!!!

Ljetna škola hrvatskoga folklor-a

– Ljetna škola hrvatskoga folklor-a održat će se od 1. do 10. kolovoza u Omladinskom hostelu „Zadar“ u Boriku kraj Zadra, u organizaciji Hrvatske matice iseljenika. Podučavat će se plesovi, nošnje, pjesme i glazbala hrvatskoga alpskoga područja, odnosno plesovi svjerozapadbe Hrvatske (narodni plesovi Istre, Grobinštine i Gorskoga kotara, karlovačkoga Pokuplja, jaskanskoga Prigorja i polja, samoborskog, zaprešičkog, vrapčanskog i zagrebač-

kog Prigorja i polja, sesvetskog, zelinskog i vrbovečkog Prigorja, Zagonja, Medimurja, Podravine), i ove godine – po prvi put – na programu su i plesovi gradiščanskih Hrvata. Polaznici mogu odabrati jednu od ponudene tri skupine: ples, sviranje tambura ili sviranje hrvatskih tradicijskih glazbalja.

XI. radionica narodnih nošnji „Hrvatska etnoriznica“

– XI. radionica narodnih nošnji „Hrvatska etnoriznica“ održat će se od 18. do 28. srpnja u Klesarskoj školi u Pučišćima na otoku Braču, u

organizaciji Hrvatske matice iseljenika i suorganizaciji Posudionice i radionice narodnih nošnji. Taj tradicionalni ljetni program Hrvatske matice iseljenika namijenjen je svima koje zanima hrvatsko tekstilno rukotvorstvo, posebice narodne nošnje, njihova izrada, održavanje i primjena u folklornim društvima.

Daljnje obavijesti za obje najave

na: voditeljica Odjela za kulturu Srebrenka Šeravić, prof.; {E-mail: folklor@matis.hr}; Trg Stjepana Radića 3, 10000 HR-Zagreb; tel: (+385 1) 61 15116; fax: (+385 1) 6111522; www.matis.hr

Napisala i priredila: Željka Čolić

Drage mlade čitateljice i čitatelji!

Svibanj nam donosi proljetno sunce i ljepše dane, a mi vam donosimo proljetnu pričicu za dobro raspoloženje. Ostanite nam dobro i uživajte u proljeću i prirodi!

Snimka: W.Dirschel/pixelio.de

Zanimljiva priča

Svibanjska radost

Pavlo nebo s bijelim oblačićima je razvedravalo dan, a sunce se nježno smješkalo uz lagani povjetarac. Ptice su cvrkutale, drveća rascvjetala i miris cvijeća se širio okolinom. Bio je predivan proljetni dan. Izdaleka se začuo veseli glasici: „Juhu, ja sam stigao. Zar me ne osjetite?“ I glasić se nasmijao i skakutao naokolo između drveća i polja, preko rijeka i šuma. „Svibanj kao i uvijek pretjeruje“, začu se mrzovljeno studeni, a veljača nadoda: „Ma, znaš ti nje-ga, voli se praviti važan.“ Svibanj se nije obazirao na svoje kolege, nego je nastavio nestošno dalje sa svojom punom snagom širiti dobro raspoloženje u prirodi. Ljudi su se nakon duge zime i lošeg vremena obradovali toj ljepoti vremena, pa bi govorili: „Svibanj je predivan mjesec. Donosi nam sunce i toplinu. Konačno je stigao i spasio nas od tmurnog razdoblja.“ A, svibanj čuvši to, javi se i uputi ponosno svojim prijateljima mjesecima: „Pa, jeste li čuli? Ja sam najljepši mjesec. To se zna. Svi me vole.“ Siječanj mu odgovori isti tren: „Znaš što, ti si mali uobraženku!“, a lipanj i srpanj dodaju uzrujano: „To ne ide tako. Mi donosimo sunce i toplinu. Nemoj nam krasti naše vremenske prilike! Ne pretjeruj!“ „Pustite ga“, dobaci blago prosinac dobronamjerno, „smirit će se on, a uostalom poznate ga.“ I tako je svibanj nastavio dalje svojim hvaljenjem i nestošnim ponašanjem, dok su ostali mjeseci

samo promatrali što se događa. Međutim, jednog dana, nebo se smračilo, tamni oblaci su se nazirali, sunce se skrilo i hladan vjetar je počeo puhati. Svi se začudiše zbog te nagle promjene. A, svibanj je nestao, nigdje ga više nije bilo. Prosinac se nasmiješi: „No, što sam vam rekao? Svibanj se očito smirio“. „Da imaš pravo, ali gdje je svibanj?“, upita ožujak. Nitko nije znao i mjeseci su krenuli u potragu za svibnjom. Kolovož ga je konačno našao u jednom predivnom morskom zaljevu, gdje se odmarao. Rujan nadoda: „Svibanj se izgleda toliko izmorio od te silne jurnjave naokolo. Nema više snage. Baš mu tako i treba.“ Svibanj u

Snimka: K.F. Dominik, pixelio.de

polusnu i sa zadnjom snagom pospano odgovori: „Oprostite, moram malo prileći. Uspio sam barem do 30. izdržati, samo mi još nedostaje jedan dan. Ali ipak se piše kao cijeli mjesec. Neka lipanj preuzme polako“. A, lipanj će uzbudeno: „Ma, gle ti njega. Dobre se izvukao. Meni ostavlja veći trud, jer ga moram nadmašiti, a ljudi će samo pričati kako je svibanj bio predivan mjesec. Uvijek ista priča.“ Srpanj se javi tiho: „Nema veze. Nije toliko važno. To ti je tako kad pretjeruješ. Sljedeće godine opet isto. Barem će pokušati.“ I dok su mjeseci radosno pričali o svakogodišnjem svibanjskom uznemirenju, svibanj je već duboko spavao i sanjao o tome kako će sljedeće godine opet razveseliti prirodu i ljudе. ■

Religiozni, radikalni, pobožni

„Wenn ihr standhaft bleibt, werdet ihr das Leben gewinnen“ (Lk 21, 19). „Glücklich der Mann, der in der Versuchung standhält“ (Jak 1,12).

Jesus li suvremeni mladi sve više ne samo religiozni nego i duhovni i pobožni? Religioznost mladih je oduvijek vrlo zanimljiva, ali i nezahvalna tema. Pritom se misli uglavnom na mlade između 14. i 25. godine. U suvremenom svijetu, pa i kod nas, religioznost više uopće nije strana tema. Naprotiv, u njemačkim medijima i na ulicama ona je sve prisutnija. Mladi su, poput svih drugih naraštaja, bili iznimno zainteresirani za odrekuće od službe staroga i za izbor novoga Pape. Pritom su dakako najveću ulogu odigrali mediji, koji su s nestripljenjem i uživo prenosili vijesti iz Vatikana, gdje se vršio ritual biranja novoga pape. Sam izbor pape Franje, njegovi prvi nekonvencionalni potezi i riječi, privukli su još više pozornosti. Kao da je pušnuo povjetarač potrebih reformi u ustajalim vatikanskim izbama i zidinama, ali i u drugim katoličkim ustanovama diljem svijeta. Iako i novi Papa, sa svojih 76 godina života, spada u generaciju na odlasku, mladi ga ipak proglašavaju „cool“, skromnim, poniznim pristupačnim, ljudskim, prijateljskim... On zahtijeva apostolsku revnost u evangelizaciji, a ne samo briokarstke parole. To podrazumijeva otvorenost i slobodu govora o svim temama ljudskoga, pa i vjerskoga, crkvenoga, života. Franjo poziva Crkvu i kršćane da idu ljudima koji žive na rubovima društva i života, ne samo socijalno i zemljopisno, nego i egzistencijalno. Crkva mora izići iz sebe i iz vrtnje oko same sebe te ići na granice ljudskoga života: grijeha, boli, nepravde, ignorancije, slabe ili nikakve religiozne prakse. Crkva koja se vrti samo oko same sebe je bolesna i ego-centrična. Svećenici trebaju biti dušobrižnici, a ne funkcioniari i birokrati... Takve riječi rado slušaju suvremeni mladi katolici pa i kršćani. Manjina, koja pripada konzervativnim i tradicionalističkim katoličkim udrugama, time je dakako uzmenirena. Tradicionalisti odbijaju bilo kakve reforme.

Takve modernizatorske reforme odbijaju i ne samo mladi pripadnici pojedinih islamskih smjerova i tumačenja islama. Radikalnim izlaganjem islama kao jedine prave vjere,

upadljivim ponašanjem i oblačenjem te agresivnom propagandom, salafisti, vehabije i drugi radikalni islamisti imaju sve više pristaša i obraćenika s drugih vjera. Mlade žrtve agresivne propagande, često pod utjecajem straha, pa i prijetnji i ucjena, mijenjaju vjeru preko noći. Tako od prošječnoga i tradicionalnoga mladoga katolika i modernoga mladića brzo postaje radi-

Snimio: A. Polegubić

kalni salafist: po oblačenju, izgledu (tipična brada), molitvenim i drugim obvezama. Takvi mladi podlegnu vrlo jeftinim i jednostavnim „argumentima“ islamista protiv kršćanske vjere, morale, običaja, stila života i demokratskoga poretka. Radikalni islamski vjerski službenici ponavljaju takve „argumente“ uporno na molitvenim i drugim skupovima, pa mladima uopće nije teško manipulirati. Manipulaciji i agresivnom salafističkom mobingu izloženo je sve više mladih koji kao kršćanska ili građanska manjina žive, školuju se ili rade u pojedinim sredinama. Roditelji, prijatelji i zajednica su često šokirani takvim „obraćenicima“, koji se, poput većine konvertita, još više radikaliziraju. Oni su punoljetni pa imaju ne samo demokratsko pravo razmišljati svojom glavom te živjeti i planirati svoj život, pa i religiozni i duhovni. Problem je međutim što oni većinom ne misle svojom glavom, nego su ustrašeni, izmanipulirani, a ponekad i ucijenjeni. Oni odbijaju svaki razgovor, odnosno posredništvo, tako da se za njih može samo moliti i biti strpljiv, i ustajati u svojoj katoličkoj vjeri!

Mladi evangelici u tinejdžerskoj dobi moraju u pojedinim njemačkim zajednicama, osobito u manjim sredinama, pohađati dvogodišnji tečaj priprave za „konfirmaciju“, odnosno po katolički za primanje polvre. Pritom moraju dokazati da su u te dvije godine 40 puta bili na bogoslužju, bilo katoličkom bilo evangeličkom. Usto moraju naučiti osnovne kršćanske molitve napamet i upoznati glavne dijelove Sv. pisma. Osim toga moraju odraditi nekoliko sati dobrovornoga rada u socijalnim ustanovama. Takva praksa je u većim njemačkim gradovima među katoličkim krizmanicima rijetka. Ipak bi je trebalo uvoditi, jer samo ljudi, koji dobro poznaju i prakticiraju svoju vjeru, mogu u njoj biti i ostati čvrsti, te se time oduprijeti agresivnim radikalima i sektašima iz drugih religija i religioznih skupina.

Pozitivna iskustva u roditeljskoj kući i u župnoj zajednici također su vrlo važna za život i rast u vjeri. O negativnim treba otvoreno i slobodno govoriti, poput novoga Pape. Za mnoge vjerne mlade katolike njihova je vjera, pa i Crkva, poput „toploga pokrivača“, „lijepa i ugodna ozračja u nedjeljom bogoslužju“, mjesto za upoznavanje drugih, za razgovor s njima, za zajedničku molitvu, kako stoji u jednom njemačkom katoličkom časopisu. Izlazak iz Crkve ili napuštanje katoličke vjere za većinu bi bilo ravno izdaji korijena, tradicije, obitelji...

Mladi mole, idu više-manje redovito na nedjeljna i druga bogoslužja, mnogi se isповijedaju, osobito u svištišima ili u posebnim programima za mlade (npr. nightfever ili drugi programi i ponude u tzv. „crkvama mladih“). I ljudima, koji nemaju puno veze s vjerom i Crkvom, potrebno je sve više duhovnosti, jer je svaki čovjek na ovoj zemlji samo epizoda. Samo jedna kratka molitva na dan, znak križa, kratka duhovna misao ili vježba, posjet crkvi, dobro djelo, lijepa riječ ili osmijeh na licu – može vama ili drugima nabolje promijeniti, olakšati ili spasiti život, sve do dara vječnoga života, koji nam je svojom smrću i uskrsnućem donio Isus Krist.

T.G.

IZ CRKVE U SVIJETU

Kakvu Crkvu želi papa Franjo?

Nastavak Sa str. 24

„najvećom opasnošću, najperfidnijom napašću“ koja uvijek iznova izranja kao iz zasjede kada su sve druge već svladane, pa se čak i jača na samim tim pobjedama. Kardinal De Lubac pojašnjava da, ako bi duhovna svjetlost preplavila Crkvu i njezino djelovanje napadajući je u samim njezinim korijenima, onda bi to moglo biti puno pogubnije od neke vrste „jednostavne moralne svjetlosti.“ Neki su autori napomenuli da je ovaj citat kardinala De Lubaca vidljiv i u članku što ga je papa Franjo (tada Bergoglio) napisao 1991. kada je još bio „samo“ isusovac, a ponovno je objavljen i dan na čitanje vjernicima i stanovnicima Buenos Airesa 2005. kojima je bio nadbiskup. Po treći puta tekst je objavljen u prvoj knjizi u Italiji nakon izbora za Papu „Gurariere della corruzione“ (Ozdravili od korupcije, ali može značiti i „od propadanja“, nap. a.)

DAKOVO

Mons. Đuro Hranić – đakovačko-osječki nadbiskup i metropolit

Papa Franjo prihvatio je odreknuće od službe nadbiskupa Marina Šrakića sukladno kanonu 401 § 1 Zakona kanonskoga prava te za novog dakovačko-osječkog nadbiskupa i metropolita imenovao mons. Đuru Hranića, priopćio je 18. travnja Tiskovni ured Svetе Stolice.

Drugi citat koji je važan, a njime su se bavili i mediji, odnosi se na mjesto iz Papinoga govora u kojem ističe opasnosti za Crkvu ako prestane biti „mysterium lunae“. „Otajstvo mjeseca“ – „mysterium lunae“ – sintagma je koju su koristili crkveni oci i koja se često koristila početkom drugoga stoljeća kako bi se upućivalo na pravu narav Crkve i djelovanja koje je prikladno za nju: kao mjesec, „Crkva ne sjaji svojim vlastitim svjetлом, nego onim Kristovim“ („fulget Ecclesia non suo sed Christi lumine“), rekao je sv. Ambrozijs, o čemu

je u mjesecniku „Trenta giorni“ (br. 9 iz 2009. godine) pisao Lorenzo Cappelletti. Prema svetome Ćirilu Aleksandrijskome, piše Cappelletti, Crkva je kao „umotana u Kristovo božansko svjetlo, koje je jedino svjetlo u kraljevstvu duša. Međutim, to je samo jedno svjetlo: u tom jednom svjetlu svjetli također i Crkva, koja ipak nije Krist sam.“ O toj je temi i pod naslovom „Mysterium lunae“ knjigu 1939. godine napisao i ugledni patolog Hugo Rahner, koji je i sam, poput pape Franje, bio isusovac.

M. K.

NAGRADNA KRIZALJKA

Duhovi

Rješenje poslati najkasnije do 27. svibnja

Spomen silaska Duha Svetoga na Isusove učenike „A“ i neke žene „B“	Dokon čovjek, dokon- njak	Djelova- ti služ- beno	„Harbor airlines“	Hrv. sklađa- telji Krsto	Papi- nska država	Italija	Mariofil Soldo	Indijska novinska agencija	Pokriven rosom	Elvis Stanić	Umrjetnik koji stvar- a nova djela	Živa za- jednica	Čovjak s nedostat- kom pig- menta	Hrv. glu- mica Begović
Podlani- ca, ko- marča					A Rimska božica srdžbe		Grčki bog rata ► Di- molekule					Antun Motika ► Jedinstveni velikor		
Upala očne rožnice											Listopad- no drvo B			
Oliver Drago- jević			Državnik Gligorov Borjiev sultai				Tal. obitelj graditelja violina „Elektron“			V			Nadimak ekipe u modrim dressovima	
Prebačaj protiv- nika laptopom		V	Klesar Američka svemirska uprava								Neptunij ► Automobi- list Lauda		V	
Pjeva- čica Barfić				V								„Litra“ ► Kemijski element		
Čaro- ban								Prijevre- men						
Ljubimac Božice Kibele					„Metar“			Književ- nik Ja- kovljević						
Pravilno izmjenj- vanje				V				Redatelj Sedlar						
								Kiseline						

NAŠE ZAJEDNICE

FRANKFURT AM MAIN

Vjerom nadilaziti strah

U sklopu redovnih mjeseci obiteljskih susreta u Hrvatskoj katoličkoj misiji Frankfurt, u srijedu 10. travnja, od 18.00 do 20.30 sati, održan je susret uz razmišljanje o vjeri kao snazi koja nadilazi svaki strah. Susret, na kojem je sudjelo-

Snimka: Jirib

valo 35 sudionika vodile su s. Pavlimira Šimunović, koja zajedno s fra Ivanom Čikarom redovito osmišljava te susrete i s. Magdalena Višić, koja je imala izlaganje o odnosu straha i vjere. Susret je započeo kratkim uvodom s. Pavlimire te pozdravom prisutnog župnika fra Željka Ćurkovića. Nakon čitanja biblijskog teksta (Mt 6,25-30), s porukom „Ne budite zabrinuti za svoj život!“, uslijedilo je izlaganje i zajedničko raz-

mišljanje o vjeri kojom možemo pobijediti strah. Zauzetim sudjelovanjem, živom raspravom i završnim sabiranjem izrečenog i zapisanog uspjelo se imenovati razne strahove, njihove uzroke, te iznaći način kako se boriti s imenovanim strahovima. Među raznim vrstama straha, koji sve više postaje „vjerni čovjekov pratitelj“, najučestaliji strahovi su bolest, samoća, grijeh, ovisnost, gubitak, tama, ljudi... Pri borbi sa stra-

hom, osim potrebe suočavanja sa strahom, upoznavanja i prihvatanja sebe, te življenja u istini, sudionici su istaknuli važnost ljubavi, vjere i molitve u svladavanju osobnih strahova. Slavljenje sv. mise i klanjanjem pred Presvetim u župnoj kapeli, koje je predvodio o. Ćurković još jednom se nastojalo posvijestiti pozitivne i negativne učinke straha, ali još više snagu darovane vjere – spasenijske „Božje moći u našoj nemoći“. ■

IN MEMORIAM

Mons. dr. Georg Hüssler

U nedjelju 14. travnja u Freiburgu je u 92. godini preminuo dugogodišnji predsjednik Njemačkog Caritasa i veliki prijatelj Hrvatske mons. dr. Georg Hüssler. Njegovim odlastkom Njemački Caritas i svi Caritasi diljem svijeta izgubili su velikog prijatelja i dobrotvora, čovjeka duboke vjere, skromnog svećenika koji je volio ljude i u njima uvijek vidio Krista. Rodio se u pokrajini Saar da bi sa sedam godina sa svojom obitelji preselio u Elsas, u biskupski grad Straßburg. Tu završava gimnaziju i započinje studij medicine. Od 1942.-1945. regrutiran je u sanitetsku ratnu službu, u kojoj proživljava sve strahote Drugoga svjetskog rata. Godine 1945. bježi u Rim gdje ga prihvata obitelj Weizsäcker. Ernst von Weizsäcker bio je tada Veleposlanik Trećeg Reicha pri Sv. Stolici. Tu se sprijateljio s vršnjakom po godinama, Richardom von Weizsäckerom, kasnijim njemačkim predsjednikom. U Rimu sazrijeva njegov poziv u svećeničku službu. Odlazi na Collegium Germanicum et Hungaricum i od 1946.-1952. studira teologiju. Godine 1951. u Rimu je zaređen za svećenika. Nakon kratke službe kapelana u Mannheimu, nastavlja teološke studije u Rimu gdje

Snimka: DCV

1957. godine postiže doktorat iz moralne teologije. Iste godine postaje asistent Generalnog tajnika Njemačkog Caritasa, da bi već 1959. i sam bio imenovan Generalnim tajnikom Njemačkog Caritasa. Deset godina kasnije, 1969. godine imenovan je predsjednikom Njemačkog Caritasa i tu službu predano vrši sve do 1991. godine. U razdoblju od 1975.-1983. vršio je ujedno i službu predsjednika Caritasa Internationalis sa sjedištem u Rimu. U tom vremenu Hüssler je dao svoj pečat karitativnom radu u Njemačkoj i diljem svijeta. Nezaboravna su njegova putovanja u siromašne i ratom opustošene zemlje. Na kraju njegova mandata duboko ga je pogodio rat u Hrvatskoj i BiH. Odmah je uspostavio kontakte sa svojim prijateljima koje je poznavao bilo iz Germanicuma ili iz osobnih susreta u Hrvatskoj ili u Njemačkoj. Napose treba napomenuti njegovo prijateljstvo s pokojnim biskupom mons. Durom Kokšom i kardinalom Franjom Kuharićem. Zbog svo-

jih zasluga ga je kardinal Kuharić imenovao i počasnim zagrebačkim kanonikom, što je pokojnik uvijek rado isticao. Napose je bio povezan sa Zagrebačkim Caritasom na čelu s Jelenom Brajićem. Rado je i slikovito prijavljavao o susretima u Zagrebu, posebno kako mu je uspjelo u Zagrebu održati skupština Caritasa Internationalis. Tom prilikom mu je u razgovoru s komunističkim pravcima uspjelo otvoriti ured Caritasa Internationalisa u Zagrebu. Premda već u dubokoj starosti, Hüssler u ožujku 2002. dolazi na sprovod svojemu prijatelju, blagopokojnom kardinalu Franji Kuhariću. Za svojih boravaka u Zagrebu redovito bi se pomolio na grobu bl. Alojzija Stepinca kojega je posebno štovao. Za Hüsslera je karijalno služenje uvijek bilo zadaća i svećeničko poslanje. Bio je iskreni navjestitelj ljubavi prema bližnjemu. Nije slučajno da jedne dnevne novine javljaju „da je među nama živio svetac.“ Svi koji su ga pobliže poznavali mogu se s time složiti. Svečani requiem za pokojnog mons. Hüsslera je uz nazočnost velikog broja uglednika i svijeta održan u ponedjeljak 22. travnja u freiburškom Münsteru, a nakon toga mu je tijelo položeno u jednostavan grob na freiburškom gradskom groblju, na polju u kojem počivaju mnogi njegovi prijatelji, djelatnici Njemačkog Caritasa. S.H.

Zlato

Tri sata ujutru. Zvoni na vratima, muž otvara.

- Hej, tko ste vi?
- Lopovi!
- A što želite?
- Znamo da imate zlato!
- A koliko vam treba?
- 100 kilograma!
- A jel može 105?
- Pa što da ne, dajte 105!
- Barica, zlato moje, ustani, došli su po tebe!?!?

Kaskader

Prijava se Dalmatinac na audiciju i zatražili da se popne na pozornicu. On će:

- Nisan ti ja kaskader!?!?

Ironija

Što je to ironija?

- Kad ti cijeli život sole pamet, a ti umreš od šećera.

Sportski Fićo

Koja je razlika između Fiće i sportskog Fiće.

- Sportski fićo ima tenisku lopticu na kuki.

Pojma nemam

Razgovaraju Amerikanac, Nijemac i Hrvat o plaćama i štednji.

Amerikanac: – Ja mjesечно zaradujem 5000 dolara, za život mi treba 2500 dolara, tako da preostalih 2500 štedim za stare dane.

Nijemac: – Ja mjesечно zaradujem 4500 euroa, za život mi treba 2500 euroa, tako da preostalih 2000 štedim za stare dane.

Nato će Hrvat: – Ja zaradujem 4000 kuna, za život mi treba 7000 kuna, odakle mi 3000 kuna nemam pojma.

Rikverc

Kako Jure vraća kilometre prije prodaje automobila?

- Vazi u rikverc!

Razgovarati, praštati, moliti

Kad god k meni dodu zaručnici”, piše nam jedan svećenik, „da-jem im u zalog tri riječi: razgovarati, praštati, moliti.“ To je program bračnog života sažet u tri riječi koje su poput tri stupa ljubavi. Tri riječi koje nam pomažu da ispitamo sami sebe i da vidimo na čemu smo: što je s našom međusobnom komunikacijom? Ima li nešto što treba oprostiti? Je li molitva u središtu našeg života?

Razgovarati: Svi znamo da se može razgovarati i pritom ništa ne reći i da se komunikacija među supružnicima ne mjeri brojem razmijenjenih riječi. O tome svjedoče parovi kod kojih jedan od supružnika više ne može govoriti zbog bolesti ili nesreće, a koji ipak duboko komuniciraju. Da bi riječ bila u službi ljubavi, najprije treba slušati. Ako uzmemo vremena da 'okusimo' međusobnu nazočnost, moći ćemo naći riječ ljubavi, a onda i porazgovarati o nekoj možda teškoj temi, koja će biti prihvativija jer je ljubav nosi. I tako ćemo se ponovno naći.

Praštati: Mnogi zamišljaju da „ljubav znači da nikada ne treba reći 'žao mi je'“. Kad dođe do toga da supružnici povrijede jedno drugo – a to će se dogoditi prije ili poslije upravo zato što se ljube i zato što ljubav či-

ni ranjivim – oni započnu s time da se prave kao da se ništa nije dogodilo, a završe s time da misle da više nema ljubavi. Praštanje nije neuspjeh ljubavi nego upravo obrnuto: ono je znak istinske ljubavi. Promatrajući stari bračni par kako šeće ruku pod ruku, jedan se svećenik divio: „Ljubav koja tako traje podrazumijeva stotine i stotine razmijenjenih oprosta!“

Moliti: Muž i žena (od pedesetak godina) jednog su dana dobili savjet: „Svake večeri bez iznimke, držeći se za ruke, izmolite zajedno jedan Očenaš i jednu Zdravomariju, te tako prikažite Bogu svoj dan i svoju noć“. Iako malo skeptičan zbog tako jednostavnog zahtjeva, muž je ipak prihvatio moliti sa svojom ženom na taj način. Nekoliko godina poslije svjedoči: „Naš je brak preobražen, uglavnom zahvaljujući tom kratkom vremenu koje smo zajedno vjerno provodili pred Bogom i posvećivali njemu. Jednostavnost koja sada obilježava naš bračni život posljedica je tog predanja u Božje ruke“. Za postojanu zajedničku molitvu ne treba tražiti komplikirane stvari. Što je jednostavnije od jednog Očenaša i jedne Zdravomarije?

Christine Ponsard
(preuzeto iz knjige „Vjera u obitelji“ – Verbum)

Crni rižoto

Sastojci: 100 ml maslinova ulja; 200 g luka; 3 češnja protisnutog češnjaka; 500 g očišćenih sipa; 1 žličica Vegete; lovorov list; 2 vrećice crnila od sipe; 2 žlice nasjeckanog peršina; 200 ml bijelog vina; 250 g riže. Za posipavanje: naribani sir.

Priprema: Sipe operite i sitno na-režite. Na ulju popecite sitno nasjekani luk, dodajte češnjak, pri-premljene sipe i pirjajte oko 10 minuta. Zalihte vinom, dodajte Vegetu, lovorov list, pa pirjajte još oko 30 minuta. Pred kraj dodajte crnilo, nasjeckani peršin i napolna kuhanu rižu. Sve zajedno izmiješajte i lagano kuhajte (pripazite da se riža ne prekuha).

Posluživanje: Poslužite od-mah na toploj tanjuru s naribanim sirom.

Savjet: Kako bi sačuvali svježinu crnila, ostavite ga u vlastitoj

RJEŠENJE IZ PROŠLOG BROJA

D	O	B	R	I	P	A	S	T	I	R	□	V	P
□	K	R	I	V	U	U	A	R	I	□	S	O	L
S	A	□	V	A	T	□	P	A	□	A	N	D	E
V	R	B	A	S	□	P	U	T	I	N	□	A	S
J	I	L	L	□	M	A	N	A	S	T	I	R	□
E	N	O	□	G	T	A	M	I	L	□	T	A	M
T	I	G	A	R	□	R	E	N	A	R	I	R	E
L	S	□	D	A	□	D	N	E	N	A	D	N	E
O	T	P	A	D	□	A	S	A	□	O	□	A	S

Nagrađeni: Dubravka Mihaljević, Eschborn
Nikola Bilonić, Trilj

26. BIBLIJSKA OLIMPIJADA

EKipe koje su ušle u usmeni krug natjecanja

II. ekipa
HKM Offenbach

III. ekipa HKM Mainz

I. ekipa HKŽ Main-Taunus/Hochtaunus

Misije i zajednice doobile su prigodne spomenice

Svoju pjesmu o bl. Majci Tereziji kazivala je prof. Marica-Maja Zovko

Izjave pobjednika IV. ekipa Mainz:

Ivana Dodig: – Zadovoljna sam i presretna. Hvala pastoralnoj suradnici s. Dioniziji Tomas i voditelju misije fra Antu Biliću.

Anabela Jelić: – Osjećam se sretno, radosno. Nakon puno pripreme i učenja, uspjeh je na kraju ipak došao.

Manuela Petrović: – Sve je bilo super. Meni je ovo zadnji put da nastupam na Olimpijadi. Ovo mi je nagrada za dosadašnje nastupe. Sljedeći put ću doći podržati svoje iz mije.

Marija Malenica: – Puno smo truda u ovo sve uložili i presretna sam što smo uspjeli osvojiti zlato.

Ivana Radoš: – Sudjelovala sam prvi put na Olimpijadi i ova je pobjeda super osjećaj.

